

Pétur Benediktsson

Bjarni Benediktsson – Pétur Benediktsson – Spánarmálið - Spánarstríðið - Trúarstríð –
Lífsábyrðarfélagið Thule – The Spanish Trogedy - Spain Today – Behind th Spanish Barricades –
Cruelle Espangne – Frakkland – Rússar - Háskólinn - Embættisveitingar - Sveinbjörn Högnason –
Ásmund Guðmundsson – Samkeppnispróf – Hneyxli – Madrid - Manndráp og hriðjuverk – Verkföll –
Calvo Sotelo – Castillo – Sereno –Primo de Rivera – Takmörkun á fundafrelsi – Blaðaskoðun –
Uppreisn – Ekkert símasamband við Barcelona – Uppreisn í Marokkó – Skothvellir – Lögreglan
verkamenn – Stjórnin – Lýður – Lýðveldið – Martínez Barrio – Vopn – Guðrún - Kirkjur brenndar

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórn málamaðurinn
Askja 2-5, Örk

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Höfn, 15. maí 1938

Kæri broðir,

Þerú þakkr fyrir bréf þitt
og bætisendingar. Þá þakka ég
þér eigi síður fyrir þitt góða boð
um lístæð meðan við sum heima
og þiggjum við það andúttátt
þegnissamlega.

Skýrtur þér, sem þú talar um
að ég þætti að útvega þér, get,
ég andúttátt hæglega tekið með mér.
Þú skrifar mér 1) númer, 2) hvort
þér eiga að vera hirtar eða mis-
litar (ég geri ráð fyrir, að þú meini
ekki stífar skýrtur), 3) önnur
einkenni, sem þú ilt hafa á þeim.
Ég veit ekki fyrir vist, hvort þú
þerú skýrtur eru seldar hér, en
áreiðanlega má fá góð dónsk
eða þýsk merki, og e. t. v. lusk.

Þessar skýrtur handa þér er utan-
lega engin fyrirhöfu að ná í, og
auðvitað er ég fús að taka með mér
heim eitthvát smávegis fleira fyrir
þig eða aðra meðlimum ertarinnar.
En ekki væri víst neinum skati þótt þú
létir það skiljast, ef í tal bærir, að
mjög takmarkað er, hvað við getum
keypt af hlutum, sem bita þarf
að út um borg og bý. Guðrún er
gjörsamlega bundin af kvakkarum
alla daga - hefir ekki hjálp nema
á morgnana, - og takmörk eru fyrir
þú, hvað ég hef tíma ^{til} eða vit á
að kaupa, af þú, sem kvenlegum
ættiugjum kynni að geta dottið í
hug. Auk þess þ er varla til
neins að bitja mann að kaupa
hluti, sem við getum ekki tekið
með sjálf, heldur á að bitja
„einhoru“ fyrir. Það er mjög sjaldan
að ég þekki fólk, sem ~~þóttu~~ fer
heim og sem ég kosi mig um

2) að biðja að gera mér þann greiða að
taka tollskylda hluti með sér í farinu.
(Eg hefi t.d. síðan fyrir jól haft í
vörslum mínum skífi, sem maður
bæð mig að koma heim við fyrstu
hentugleika. Þeir koma ekki fyrir en
við förum heim sjálf í júlí).

Það er að sjálfsgötu ekki
eðlum mín með þessum lestri, að
þú eigir að fara og tilkynna efri háus
á götum og gatnamótum; Þú hefi ekki
heldur skrifað það af þú, að viljum
ekki gera ettingjunum greiða innan
þeirra takmarka, sem við vertur kom-
it. En mér finnst rétt að útskýra
þessa afstöðu fyrir þér, svo að þú
þekkir hana, ef svo bærir undir, að
einhverjir fosi að minnast á
allt of fjarstæða hluti, sem „hann
Pétur getur tekið með sér heim“.

Eg skal láta þess getit, að
þessir varnaglar eru ekki með öllu
á stöðu lausis, þú að nú þegar eru

farnar að koma „unnskinnar“ í stríð-
um stránum. Er það að vísu allt fram-
kvæmanlegt, nema leiðni frá frum-
broti ættarinnar um að eg fái mér
bíl og taki með heim, og láti síðan
„ganga upp í viðskifti“ þegar eg fer
aftur. Mér dettur vitanlega elki í hug
að koma náloft slíku braski. Eg álit
öll þessi „snitugheit“ manna heima
til þess að ná í bifreiðar frá út-
löndum vera hveint hneygli, sem
bolla elti vitur með hartri hendi, og
ljá enga hjálp til slíks. Þetta mun
eg ní tilkynna vorum stóra brotun.

Eg minnst í síðasta bréfi
á „fínanstransaktion“, sem gera þurfti,
til þess að úr heimferðinni gæti orðið.
Mér skilst að nokkru leyti á bréfi^{nu} frá
þé og þó ein þekkar í bréfi frá Krist-
jönnu systur, að svo hafi skilist, sem
eg hefti áhyggjur af þu, hvort eg losnast
við mína dónetu peninga heima.

- But it is not so simple as all that

3/ eins og Englendingar segja. Vil ég útskýra
málið ofurlitit nánað fyrir þér, þú áð þægi-
legt getur verið, að einhver sé inni í þess-
um máli, sem skilning hefir á. Éru
þetta annars hlutis sem aðra varðar
ekki um. - Svá er máli með vexti, að
að undanteknu farinu heim þarf ég
að borga ferðakostnaðinum ~~með~~ af
þeim þreggja mánaða launum, sem
ég þæ útborguð, meðan ég er heima
og af peningum sem ég þæ fyrir ákveð-
ið aukastarf (400 kr.), sem greitast
e.t.v. seinast í september, líklega
þó ekki fyrr en í október og e.t.v.
ekki fyrr en nóvember (en alls eigi
síðar). Annad þé er ekki handbært,
en þar sem mikil eftirspurn sjúist
eftir vöndum gjalduði heima, ætti
í sjálfu sér ekki að vera nein
vandkvæði á að finna sía ferðina
á þessum grundvelli.

Ég mun nú skrifa þéga um
málið og eins útskýra þá nokkuð

fyrir Kristjönu systur okkar, sem í bréfi
hefir minnst á ákveðin kaup (á fötum
handa LHTS fyrir 250 kr.). Tala ég
um þetta við þig, eins og áður segir,
aðeins til þess að þú vitir hvernig
málum er háttad, en ekki af þú að
þú eigis neitt að gera þessu vitriki-
andi.

þaja, bestu kveðjur okkar
allra.

þínu bróðis
P.

Á myndum, sem ég
sendi Ólafi með
þessari þot getur
þú gjörla séð, hve lík
Ragnhildur x sínum
besta þrönda!

P.

Gjalddagi: 1.6.1938

Aðalumboð: Island

Iðgjald kr.: 52.35 D.6.66 Nr. 242618

Frádráttur kr.: _____

Mismunur kr.: _____

P. Benediktsson

Fyrir tryggingu þessa er iðgjald fyrir 1/2
ár greitt frá ofanefndum gjalddaga.

ATH. Ágóði sá, er tryggingu þessari ber, greiðist með ofangreindum frádrætti. Réttur til ágóða er samkvæmt ákvæðum tryggingarskilyrðanna, og frádrátturinn er sá hluti sjóðs félagsins, er henni ber samkvæmt reglum, staðfestum af Sviakonungi.

Frádrátturinn er gjörður einu sinni á ári, á því iðgjaldi, sem fellur 1. september eða seinna á tryggingarárinu.

Á þeim tryggingum, þar sem ágóði greiðist að öllu leyti með hækkun á tryggingarupphæðinni, eða þar sem hún er lögð við og ávöxtuð, kemur þannig enginn frádráttur til greina. Eins er ástatt um þær tryggingar, sem ekki fylgir réttur til ágóða.

Án leyfis stjórnarinnar má ekki taka við upphæðinni eftir lok liðunarmánaðarins, og verður kvittun þessi, til þess að hún sé gild, að bera með sér greiðsludag og vera undirrituð af féhirði félagsins eða umboðsmanni þeim, er í hlut á.

LIVFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET THULE

pr. SJÓVATRYGGINGARFJELAG ÍSLANDS H.F.

Að iðgjald þetta sé greitt

5 JUL. 38

vottar:

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

7. 9100-2188. 38. 1. (1.)

Höfu 1. sunnardeg 1938

Kæri bróðir,

Fáar línur til þess að þakka þér tvö áæt bréf, óska þér gleðilegs sumars og loks til að óska þér til hamingju með þrítugsafmæli. Ég sendi þér í blaða böggli bók Gregorsons um Ísland, sem ég bið þig að þiggja sem lítillfjörlega afmælisgjöf frá mér og mínum.

Ég er nú loks búinn að senda Collignon peninga; gat ekki fengið þjarka peninga í þessu skyni og sendi þér 30 Krónur sanskar, sem jafngildir þessum 20 mörkum. Ekki er ég

ef

viss um að þetta atferli mitt sé
löglegt og má vera, að ég verði
húðstríkkur opinberlega fyrir
gjaldleysisvik, ef upp kemur.
(Tilraun til að fá peningana
bergata yfir dansk-þýzka clear-
ing tókst ekki). Væri ekki hægt
að fá þessar þýzku skvætur
gegnum L. & M.? Það væri mér
mjög þægilegt, og eins og ég
hefi margtekið fram áður, skalt
þú ekki hika við að láta mér
senda þér á þann hátt allar
þær bækur, sem þú þarft að fá
frá útlöndum (US). Þótt þér þyki
ég snifasium með margvíslegum
erindisrekstur, blaðasendingar
o. fl., ætti ~~það~~ ~~það~~ mega komast
hjá þú við bókaþöntun, þar
sem ég þarf í flest skifti ekki
annars að gera en að hringja
til bókaútárinna).

3/

Þá er eitt atrið: Eins og drep-
it hefir verið á í einhverjum bréf-
um til eltarinnar, höfum við
í hyggju að reyna að koma
heim til Fróns í sumar. Þó þarf
jumsu að koma í lag, til þess að
þetta megi takast, og þá fyrst og
fremst birstað meðan við erum
á Íslandi. Er nokkur leit fyrir
okkur þjúi að „setjast upp“ nokk-
urs staðar hjá fjölskyldum?
Þú varst svo höft uglegur að bjóða
í fyrna, að við getum lúit í þínum
húsa kynnum, ef við komum til
Íslands, en mið erum við óneitan-
lega orðin fyrirferðarmeiri, þar
sem Ragnhildur litla slást í för-
ina. Fyrir okkur væri náttúrulega
hentugast, ef hægt væri að hola
okkur niður á „66“ en er
þess kostur, eins og á stundur?

4/

Um þetta þætti mér gott að heyrast
frá þér við allra fyrstu hentug-
leika.

Éf úr ferðinni verður, er það
allur okkar að fara heim með
Dr. A., sem fer hétan 20. júlí
og fara aftur með sama skipi
snemma í september (mig minnir
að hún sigi að vera Kanna
hingað 15. sept.). Er náttúrulega
illt að þurfa að fara með
þessum danska mótorbát, en
hitt er ekki heldur gott að borga
ca 100 krónur fyrir að vera uðri
viku lengur á leitinni, auk
þess sem spitt er að vera
lengi á skipsfjöð með krakk-
um.

Önnur atriði í samb. við
þetta heimferðarmál eru fjárhags-
legs eðlis. Ég hefi hugsað mér

5/
að skrifa dr. H.T. um þess, og
bjóst við að takast mér að
koma þú þannig fyrir, að
bátur aðilar hafi heg af.
(Mér skilst að H.T. sé einna
líklegastur vorra stíngja eða
mága til þess að þurfa á
hæfilegri upphæð í dönsku fé
að halda fljótlega. Þurfir þú
sjálfur eða aðrir nánustu stíng-
ingjar vorir á þú að halda eða
einhverju af þú, getur nefnt málið
við H.).

Heldur telja menn hér, að
Pétur Halldórsson hafi farið sneyru-
fór til útlanda og ekki hefir veg-
ur ykkar aukist marna á met-
al út af þessu lita veitu máli.
E.t.v. eru þú þó hafdir að nokkru
fyrir rangri sök. - Hinu er þó
skytt við að bota, að vegur
andstæðinga ykkar hefir heldur

6/
ekki aukit sérlega þjá þeim, sem
eg hefði hilt að máli í seinni tíð.
Stúdentar hér eru rist ekki sér-
lega hrifnir af gjaldþrengis- skúla
sem ráð herra, og máske að von-
um, og kratar „njóta“ hér almennu
af fyrirvitningum. Vori freistandi
að skrifa þér svolitla stjórnmála-
hugvekju mí í sambandi við
þann virðulega aldur, sem þú ert
að koma á, en eg hefði ótru
að síma í kvöld, og væt þú að
láta það undir höfud leggjast að
sími.

Vit sendum öll bestu kveðjur
og endursýjum heilla óskis þess,
sem eg bar fram í upphafi
bréfsins.

þínum brottis
F.

LÍFSÁBYRGÐARFÉLAGIÐ THULE H.F.

Gjalddagi: 1.12.1937

Aðalumboð: Island

Iðgjald kr.: 52.35 D.6.66 Nr 242618

~~Frádráttur kr.:~~

~~Mismunur kr.:~~

et us
P. Benediktsson
Borgjarni Benediktsson
Langar 66
R

Fyrir tryggingu þessa er iðgjald fyrir 1/2 ár greitt frá ofanefndum gjalddaga.

ATH. Ágóði sá, er tryggingu þessari ber, greiðist með ofangreindum frádrætti. Réttur til ágóða er samkvæmt ákvæðum tryggingarskilyrðanna, og frádrátturinn er sá hluti sjóðs félagsins, er henni ber samkvæmt reglum, staðfestum af Sviakonungi.

Frádrátturinn er gjörður einu sinni á ári, á því iðgjaldi, sem fellur 1. september eða seinna á tryggingarárinu.

Á þeim tryggingum, þar sem ágóði greiðist að öllu leyti með hækkun á tryggingarupphæðinni, eða þar sem hún er lögð við og ávöxtuð, kemur þannig enginn frádráttur til greina. Eins er ástatt um þær tryggingar, sem ekki fylgir réttur til ágóða.

Án leyfis stjórnarinnar má ekki taka við upphæðinni eftir lok liðunarmánaðarins, og verður kvittun þessi, til þess að hún sé gild, að bera með sér greiðsludag og vera undirrituð af féhirði félagsins eða umboðsmanni þeim, er í hlut á.

LIFFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET THULE

pr. **SIÖVÁTRYGGINGARFJELAG ÍSLANDS F.**

Ad iðgjald þetta sé greitt *2/12* 19 *37*, vottar: *Anna Thorlacius*

Höfn, 22. janúar 1938

Kæri bróðir,

Bestu þakkið fyrir
bréf þitt og heilga-óski.
Menn eru mi helst kann-
i að þeirri niðurstötu
að Ragnhildur litla
sé líkust þér af öllum
mönnum. Sérstaklega
er hærir nautalíkt, mjög
dekkir og þykkt og greitir
hinn það eins og þú
varst vanur að gera, ein-
ast er vit samur!

Eftir þessu fyrir,
væri benti og þess, að

þú seir ekki að klípa
af í álit þínu á myndav.
skap frá þu þinnar.

Viltu spyrja Kristjóns
systur vora, hvort hún hafi
fengið efnið, sem við send-
um henni í bréfi. Segðu
henni, að hún verði að
skrifa nánað um málið.

Ég sendi þér blaða-
bóggul einn mittinn
og folegan með gull-
fossi í mergun. Vitjast
hann hjá brytanum.

Sendum bestu kvefju
þínum
P.

Höfu, 4. janúar 1937.

Kari bróðir,

At eins þessar línur
tu þess að þakka hina
höfðinglegu afmælingi þó
til mín.

Ég er mjög samþykktur
ráðgjöfum ykkar um mál-
verk af þessa, en hófi þó
farist fyrir - eins og mér
hefir hálf-skilið - þel
ég ykkur sjálfðemi og
fullt umbod til allra ákvart-
ana.

Heft. að sinu. ekki.

annað að segja, en vísa til
bréfs til foreldra vorra og til
Ólafía um lýsingu á
dóttur þeirri, sem við hjá
höfum signart 28. des.

Bestu kveðjur
þínum bróður
Pjetur

JAN
7.15

SKIPTA VIÐ

REKJAL

SKIPTA

Herra prófessor

Bjarni Benediktsson

Haugavegi 66

Reykjavík

Kæri bróðir

Þakka þér. Blata-
brögguell hjá Sigurði
Ókristjárá og Gullfossi
Kvestur

Ben.

Seyti frá Kríshönu, að
hú sendum með þessum
pósti nokkur af orgund-
efrinu, en hún fái
meira seinni, þegar
hún hefir sagt betur til

þ.

KØBENHAVN K., d. 1-10-1936.

Hv. Professor B. Benediktsson,

Skolavörðislig 11, Reykjavík.

FRA

LEVIN & MUNKSGAARD

EJNAR MUNKSGAARD

INTERNATIONAL BOGHANDEL, FORLAG, ANTIKVARIAT

NØRREGADE 6

TELEFON: CENTRAL 6970

POSTGIRO 2656

TELEGRAM-ADR.: BOGOTTO

OMSTILLING TIL SAMTLIGE AFDELINGER

			Kr.	Øre
1936.				
Sept.	21	An i los' Ryg og Bljærner til Verden i Gaar - Verden i Dag Bd. 4.	7	50
		Porto		0 28
			7	78

Bestilt kan indbetale paa
Konto-Koch-Munksgaard i Lands-
banki Islands.

Reykjavík, 23. nóvember 1937.

Kari bróðir,

Bestu þakkið fyrir bréf þitt. Nú hefi ég fengið „Denk-würdigkeiten“ Bülow's frá L. & M., þriðju fyrstu bindinu. Það reyndist svo, að þjófverjarnir gefa ekki 25% afsláttinn, vegna þess að nevt bókavinnur er niðursett, svo að þessi þriðju bindi kostuðu rúmar 34 krónur.

4. bindið, sem segir frá esku- og diplómataárinum Bülow's, reyndist uppselt, en L. & M. höfa lofað að reyna að hafa upp á þú kyá forubókasölu. Vonu, að þú sért

Þessum kaupum samþykktur,
þótt forsendur sé nokkrar aðrar
en þær, sem ég skrifaði í
síðasta bréfi.

Ég bið Frílega Bjarna
lækni frá Geitabergi fyrir
bekurnar til þín, og lína
eitt hvort af blóðum.

Tvennt þarf ég að
biðja þig að gera fyrir mig:

- 1) Að útlæga afrit af lýðna-
vígsluvottorð, sem við þuff-
um nú bráðlega á að halda
(frumritið mun liggja með
ýmsum persónulegum skil-
ritjum öðrum í fevðakistu
sínum í Madrid).
- 2) Segja Bókmenntafélaginu
að senda bækur mínar
til mín í raðuneytið.

Eg veit, að A. Kl. J. hefir
fyrirskemmstu fengið sínar
bókmennta félags bækur, en
eg hefi ekki frá þeim heyrt.
Hafa minar bækur þú trúlega
verið sendar á úselt heimilis-
fang og verið endursendar
þá sendar á eftir mér til
Madrid!

Hinn fyrra af þess-
um erindum liggur Töluvert
á.

Töluvert hafa menn
hér furðast og á freignum
nu forfrömu Sigurðar
Einarssonar prep. hær. til
dósentis embættisins. Trúlega
skrifa íslensk blót mí um
málit, eins og þetta sé þýð-
ingarmesta stöta landsins.
Samleikurinn mundi þó

vera sá, að þetta hafi aðeins
þýðingu sem sjúkdómslin-
kenni, - og er raunar nógu
alvarlegt samt. Gefur til
dæmis ástæðu til að detta,
að hóflu sýkni sé söttuou.

Man ekki hvert ég hef
nefnt við þig áður að bregd-
ast vel við, ef kollega þinn
Áni Pálsson skyldi bjóða þig
að koma bókum nækkvinnu
til mín. En ekki stóltu ufna
það veitt við hann að fyrri
bregd, og gxi og taplega veit
fyrri, að þú hafi óndet af
þú.

Bestu kveðjur okkar þeggia

þinn broðir

Blas.

Höfn, 2. nóv. 1937.

Kari bróttur,

Bestu þakkið fyrir bréf
og blót. Sendi þér blaðaböggul
einn mikinn með Péttri Sogurð-
syni og lét fljóta þar með tveir
bækur eftir knud Bestis, sem
ég heft eignast í tveim ein-
tökum og ég hugsast mér,
að þú getis e.t.v. haft gagn
eða ánægju af. Vilji þú bók
Knúts: Islands Statsrettslige
Stilling efter Fristatstidens op-
hør; Første Afdeling: Islands
Underkastelse under Norges
Krone (Kbh. 1909) mun ég geta
haft upp á henni. Gregersen
hefi ég ekki gleymt og vonast
ég til að þú getis fengið hann
bráttlega. „Denkürdigeiten“
Bülows spurvit ég eftir hjá

Levin & Munksgaard. Þeir kváðust
geta úttegað bókinna við þú
nevði sem þú nefndir (18,50
RM) ÷ 25%, en þar í eru að-
eins falin 3 fyrstu bindin.
4. bindið kostar einu sem
fyrir 15 RM, hverniq sem á
þú stendur. Bat ég þá þó
að þanta öll bindin, með
þú að ég geti ritað fyrir að
þú vildir þat 4. met. Vonast
til að fá bakrunar einhver
daginn, og mun þá senda
þar með fyrstu þrjú.

Emfremur hefi ég athugað
hvernig vera mundi með
rit um sósíal-löggröf Dana.
Til er bók í allmörgum bind-
um, en mjög ódýr, en ég
bygg að hún sé með
öllu útselt. Auk þess útgáfu
af sjálfum „sósíal-lögnum“

með skýringum, og eitthvað
af ritlingum um þau. Mun
ég mi rannsaka þetta letti
og senda þér það, sem mér
lífstist heit vit í.

Þú er lífsábyrgðin,
eins og vant er, í næsta
mánuði. Mér skilst, að ég
hljóti að vera káminum í
stírskuld vit þy á reikn-
ingum okkar heima, auk
þess sem þú átt hjá mér
hér frá fornu fari. Vil þú ekki
vera að senda peninga heim,
með þú að ég geri ráð fyrir að
þeir geti verið eins hentugt
að erga tilkall til þeirra hér.
- Gott von að lík, hvernig reikn-
ingurinn stendur. - Ef matar
að nafni Stefán (Bíó) Bjarnason

Renur og vill greiða þér 14 Krónur
94 auna, bið og þig að taka
við þessari fjárhæð.

Bið þig að tilkynna
framburð allar vörur, að
hann megi erga var á bröttu-
gjöf frá okkur, en okkur
þráð að talaras sé svo strangi
á Íslandi, að ekki sé tiltök
að senda vökkurn hlut
sem stendur. Þóttum við
þú átektu um sinn, en
vanta nlega fellur hentug
þvott þvott eða síðar.

Lat stjórtaðar nunnit
at sinni. Stjórnmal þvottur
ekki að ræða, við þig, þar
sem þú ert góðsáunlega forhettur
í þeim efnum.

Bestu kvætur okkar hjóna
þinn bróttur
Blas.

Höfu, 21. september 1937.

Kæri bróðir,

Bestu þakkið fyrir bréf, sem ég hefði
niðringið og eins sendingu af hinu ágæta
blaði Morgunblaðinu. - Ég fór til Munksgaards
og fékk eintak af „Trangsfuldbyrdelse“
Munch-Petersens, nýju útgáfunni. Spurt
ég jafnframt, hvort nokkud meira væri
komið af þessari nýju útgáfu en áður
nefnd bók og Skiftaretturinn. Kvæðu þeir
nei við þú, en sýndu mér jafnframt 1. hefti
af Stephan Hurwitz: Den danske Straffe-
retspleje, sem þeir sögðu að komi í stað-
inn fyrir tilsvorandi hluta hjá M-P.
Lattu mig vita, hvort þú óskar eftir þessari
bók. - Jafnframt þessu sendi ég þér skrá
ýfir bækur, sem notastar eru við laga-
deildina hér, og getur þú sagt til, ef þér
líkur hugur á að fá eitthvað af þú.
(Í þessari skrá er talað um 2. útgáfu af
„Retsplejeloven“ eftir Munch-Petersen, Bd I-IV
Den danske Retspleje)

Veit ég ekki hvernig það samrýmist þér, sem þeir sögðu mér í bréfinni, en þú getur borið ^{skrána} skýrsluna saman við það, sem þú átt, og séð hvað þig vantar.

Ég mun biðja Lárus Ingólfsson, sem fer heimleiðis með Gullfossi á morgun fyrir bókina og eitthvað af blótum. Emfremur mun ég biðja hann að fara þér að gjöf frá mér öll rit Borneumanns í 5 bindum. Vona ég að þú metir að verðleikum þá höfðinglegu gjöf, - og ekki síður so þú trettir, að ég borgað forubókasala 2 Krónur fyrir skráturnar, samtals. Mekkvar átrav þekur keypti ég af sama forubókasala, sem þú munt hafa meiri þörf fyrir en ég, eigi þú þar ekki þegar: Er fyrst að nefna H. Matzen: Den danske Statsforfatningsret I-III, 4. útgáfa, Köfn 1908-10, ímbundum í skimbund (falsvert undirstrikaður, en þó ekki vant eintak), Vert 1 Króna. Emfremur doktorsritgerð Knúts Berlins: Opløsningssretten, Köfn 1906, vert 1 Króna; Mikael H. Lie: Ministeransvaret ute og hjemme, Oslo 1926 (25 aur.), Hombroster: Grundfragen des Rechts, München 1932, (25 aur.); Frede Castberg: Retts-tenkning og Føds politik, Oslo 1928 (25 aur.).

2/ Leiki þér hugur á að eignast einhverja af þessum bókum, mun ég af bróðurlegum kærleika leyfa þér að ganga í kaupin. - Bókurnar höfðu verið í eigu Kaftali Cohus, jüda og hóm. sem dó eigi alls fyrir löngu. Lentu á uppboð hjá forn- bókasala, sem selur mikið af góðsортabókum og sýnilega vildi sem skjótast losna við þennan profana litteratúr. Þefir það e.t.v. náttúru nokkuð mun veðit. Annars má oft fá lögfærð bækur, sem ekki eru notaðar við kennslu, fyrir mjög lágt verð hjá forn- bókasöllum. Eftir þú að senda mér skrá yfir eitthvað af þú, sem þér leiki hugur á að eignast og gæti ég þá erpast um eftir þú smáan saman, jafnóðum sem ég smætra eftir öðru fyrir sjálfan mig.

Þá er að minnast á bók Gregersens. Ég sendi þér hana ekki að þessu sinni, þú að ég etla að sjá hvort hann sendis þér hana ekki sjálfur, sem prófessor í stjórnlagafræð. Hann þó ekki við að skipa honum það beinlínis. - Höfundurinn er sá hinn sami, sem þú getur til í bréfi.

þinu. Eg hefi lesið mestan hluta bókasinnar
(sumt í handriti, til að leiðrétta villur í ísl.
nöfnum). Er í skjötu máli það mun hafa
að segja, að hún er ekki vísindaverk,
eingöngu byggð á rannsókuum annarra.
Hinsvegar er efisskipun góð, rétt farið
með atburði, eftir þu' sem eg hefi þekkið
á mun að dæma og bókin mjög óhlut-
dreg (gagnstætt t. d. ritum Knud Berlin's).
Hefis Gregersen getur sé þar mun að stjóra sem
best þar skoðanir, sem frammi hafa verið
mun yms atviki, en held er við að þeim,
sem mjög ákveðnar skoðanir hafa, þyki
hann heldur óákveðnum í sumum niður-
stöðum sínum. Eg tel bókina mjög
verðmætt yfir séga Uð nokkra megin-
þætti úr ísl. réttarsögu (þ. e. stórt lands-
ins út á vit og stjórnskipun þess)
frá fornöld til vorra tíma.

Gregersen hefir sagt mér, að Knutur
Berlin hefti í sumum ritdóm um bókina
og eins hefir Lundborg skrifað hann og
bóðist til að skrifa um hana í þýsk og
frönsk tímarit. Er G. hér á milli tveggja
alda, þu' að erfitt er að þóknast þeim
bötum, K.B. og Lundborg. K.B. þykist
sem kunnugt er hafa einkaréttindi á að

3/ skrifa um þessi efni og er þú höttulegur
ritdómari. Öttast Gregersen sérstaklega,
að hann munni tjúka upp, ef einhver
^{- eða t. d. Lundborg -}
Íslendingur, yrt fyrir til að skrifa um
bókina og taka fram, að G. féllist ekki í
öllu á niðurstöður Bolins. Mundi Bolin
þá sérast í persónulegru hegðunagirni sínu
og verða hanslaus. Semilega er þetta
rett athugad. - llur Lundborg með annars
þegar spá þú, að hann skrifi ekki in-
gjarnlega um rit Gregersens, þar sem
hann er, að eg held, aldrei nefndur í
texti ritisins. (Hinsvegur í ritskrá á eftir).
Gveg. telur L. vera humbugista - e. t. v.
með nokkrum rétti; - en hött er við að
hann fallist ekki á það sjálfur að svo
stöddu.

Eg sé á bréfi þínu, að farnar eru
að myndast vísindalegar teoríur í fjölskyld-
unni um ástæður til þess, hve sjaldan
eg hefi skrifað nú í seinni tíð. Mætti vafa-
laust fara gild vísindaleg vök að öllum
þeim tilgátum, sem fram hafa verið bornar,
og hefi hvet þeirra, er þú nefnir, ekki nema
áinu galla, og raunar þann sama, - að
vera ekki í samræmi við stafræddirnar.
En þar hafa löngum verið illur þrándur í,
götu vísindamanna. Er vil þú leyfa mér

að koma með mína skýringu (sem, vísindalega
skodad, hefir þann kost, að eg hefi mánna bestar
aðstæður til að þekkja til málsins, og þann ókost,
að eg málið er mér skylt, og eg verð þú varla
talinn óvilhællur). Skýringin er einfaldlega
sú, að eg hefi alltaf - nú í sumum einum og
endranar - frestað bréfaskriftum fram á sit-
ustu stundu, og að sérulega hafa komit
gestir og setið fram til miðnættis, þegar eg
hef. ætlað að skrifa. Venjulega hefir það
verið fólk á heimleið eða aðrir góðir kunn-
ingjar eða venzlamenn hafa verið á fötum,
og hefi eg þá látið nægja að senda „lifandi
bréf“. Vortist mér að málið þurfi ekki frekar
skýringar, en get þess þó til gáman, að
gestur einn kem hér í kvöld; heft. hann
ekki haft eg á brant kl. hálfellefu, & allt
eins líklegt, að bréf þetta heft. aldrei ortið
til.

Ekki veit eg, hvort eg á að fara
að minnst á Spánarmál við þig en á
mí. Það vortist einum og að stökkuva vatni
á gar að tala of heilbrigðri skynsemi við
þig um þau mál. Við þó í örfáum ort-
um minnst á það, sem þú segir um
bók Seidenfadens. Það er utánlega rangt,
að það eina afríði, sem eg hafi sjálfur
getað kontrollerað, fari hann með rangt
mál. Þú at þetta atrit. (í sjálfu sí alger

4/ aukatríði) hefi ég ekki kontrollerað svo, að
mér geti ekki skjálast. Ég kvaddi S. á föstu-
dagskvöld á bar í Madrid og hann sagðist
einka til Alicante um kvöldið. Sé hann lygari,
gat hann allveg eins logit um þá fyrriðlun
sína. Við fórum til Alicante á laugardags-
kvöld og stóðum þar við í fáar klukkustundir.
Kansillium þar og Danis, sem við hittum, höfðu
ekki séð mitt til S. (við spurðum sérstaklega um
hann). Hafi hann komið til Alicante á laugar-
dagsmorgun, gat hann verið farinn með flug-
vél, en hann gat líka, ekkert sé að fara með
ensku spítalaskipi ^{sem fór} og hann gat þá hafa
haft tal af ymsum Dönum, sem voru to mitur
horfni af flötta sendisveitarinnar - (þ.á.m.
fólks, sem fór frá Madrid á eftir okkur). Þú sért,
að þetta gjör samlega hégóumlega atríði er engan
veginn svo upplýst, að varlegt sé að byggja
á þriðja dóma sína. Hins vegar máttu ekki
gleyma þú, að ég var í Madrid á sama tíma
og S. og þótt ég séi ekki sjálfur allt það er
gerðist, gefur sú þekking, sem ég hefi öðlast
á Staðhátunum, mér ennilega nokkurt betta
atstöðu til að dæma um það, sem þú var
að gerast og semst af þú sem síðar hefir
gerst. Auk þessa hefi ég einlæglega reynt
að fylgjast með atburðunum með bestri
þeirra frásagna, sem mér hefir vírt eitthvað

á að græða. Eg hefi þú ekki getað kemist hjá þú að öðlast svo mikla þekkingu á stað-
veyndunum, að eg á tilförlulega auðvelt
með að sjá, hvort rit um Spánarófríðim
eru hvínt skrum eða skrifut af einlöggum
vilja til að segja satt og rétt frá. Eg geti
nefnt þér margar bækur af fyrri Töqinu,
t. d. eina - vel skrifata að mörgu leyti - sem
eg er að lesa núna eftir Rússum Þjá
Ehrenburg. Aðra eftir danskan Blátamann
Óla Vinding (son Andrésar), sem segir mjög
hveinskilnislega og nákvæmlega frá þú, hve
hamm var hveðdur, en var gjör samlega
ókritískur, trútt hveju ort sem honum var
sagt og haft sjálfsgt ekki haft tíma til að
kynna sé neitt aðstöðus, áður en hamn fór til
Spánar. Bætur þessir eru vinstri megin.
Eg á líka og hefi lesid hloqi lgt skrumrit
á frönsku um fvingjann Franco; eins lofgjört
um heljuonar í Alcazar, vandlega stríðróman-
tik. Svona má halda áfram að telja; þótt
aðrar bækur sé skárrí má þó sjá, hveunig
marqis höfundanna loka algjörlega aug-
num fyrir þú, sem er á móti þeirra má-
stet. Einfremur má í þessum frásögnum
sjá, hveunig sama atvikit, sem tveir menn
af mismunandi flokkskotunum hafa séð með
eigin augum, verður ólíkt í frásögnum þeirra.
Dami: Tveir franskir höfundar (bætur merki þú)

5/ segja frá aftöku uppreisnarkerfingjanna
Buriels og Godeds í Barcelona. Hjá öðrum su
skytturnar svo lélegar, að maður verður að
fara á eftir og skjóta kúlu í höfuð hvors þeirra
um sig, til þess að binda enda á líf þeirra.
Hjá hinum: þegar brútt er að skjóta kerfingjanna
fer liðkerfingi og skýtur kúlu úr skammbýssu
í höfuð þeirra, þú að spönsk lög skipa
þyri, að þannig sé farið að. Óneitanlega
dálitill munur. Bæði segja sjálfragt sub-
jectivt rétt frá atvikunum. En það sem er varútt
laganna hjá öðrum, gefur hinum tilefni
til hryllingar yfir skepnuskap hinna vandu.
Það er þú sítt orðum aukit, að full þörf
sé á gagnrýni við lestur þessara rita. Berti
malikvartinn, um það, hvernig trúa lesi, er
sá hvort maturinn sýnist hafa haft
niðurstöðuna á reitum höndum, þegar hann
fór að senda ^{forsendurnar} ~~domina~~, eða hvort hann
leitast fyrst við að afla sér upplýsinga um
staðreyndir og bætti niðurstöðu sinni eftir
þú (Eg sé að eg hefi skrifat „breytti“ niður-
stöðu sinni. Kann að líta undarlega út,
en er þú í sjálfu sé rétt orðat: Mannlegur full-
kannleiki er sjaldanast meiri en svo, að menn hafa
myndað sér einhverja niðurstöðu, áður en þeir

fara að rannsaka málið. Þú eru það þeir
réttsgæmi sem „breyta“ niðurstöðum í samræmi
við staðreyndirnar, hinni breyta staðreyndum
í samræmi við niðurstöðurnar).

Eftir þessum formála getum við
tekið bók 5. til meðferðar aftur. Eg fullyrð
óhikað, að hann hefir af bláðamum að
vera í mjög óvenjulega ríku mæli sjúkt,
að honum er ámt um að afla sér samræ
upplýsinga og byggja dóma sína á þeim.
Af þessu leitir aftur á mat. Frásögn hans
er mjög nýtsamleg fyrir hvern þann, &
kynnast vill rétti rás viðburðanna, hvort
sem hann fellst á niðurstöður 5. eða ekki,
sérstaklega að þú er þú viðvís, hvort sé
gott-fyrir spán, Evrópu eða Menninguna.
Um slíka hluti má þóta endalaust, það
kemur undir melikvartanum, sem á það er
lagður. (get þess í sigum, að grein Guðs
Tímab. í Skírni „Satt, ^{fagurt} rétt og gott“ sýnis að hann
skilur ekki þessara hugtaka. Vona, að þú
hafir ekki látið hann rugla þög). Kem eg
nú að þú, að þú sýnist ekki, í muntali
þínu um þessa marguntöludu Spánabók
gæa greinarnum á þessu tvennum, forsendum
og niðurstöðu, er þú ists þá ályktur höfundar-
ins, að hvert einasta hugtverk alþýttum

6/ á Spáni sé andstöðingum heinnar að
kenna, og „má auðvitað sama hvat sem
er með slíkri rökfærslu“ segir þú. Þetta er
ekki rétt; þetta er ekki rökfærsla, heldur
niðurstæða. Þetta er það sem sama skyldi,
og sannan þú í sjálfu sér ekki neitt. Annað
mál er það, að það er svo augljóslega satt
sem nokkuð getur verið.

Nú hefi ég eytt mörgum orðum að
efni, um ómerkilegt kann að virðast, bók-
ing eftir danskan stórk. Mundi ég og ekki
hafa get þad, ef mér rými ekki til ríffa að
sjá, hversu minn lærd og vifri brotur forherðit
í afturhaldinu. Ég vildi gjarnan taka næsta
atviti þe jafn ítarlegrar með þessar, af hverju
Íslendingar trúa þess Manchester Guardian
heldur en Observer, svo að ég heldi mér vit
þau demt sem þú nefni. (Ég vona, að það
sé satt, að Íslendingar geri þetta í raun og
veru). Nú hefi ég ekki lesið greinar Observers
um Spánarmálin, og get þú ekki um þad
dæmt. Vil ekki heldur fara út í langar
vissindalegar umræður um þetta efni, af
þú að ég er ekki viss um, að bréfinu yrd þá
lokitt ~~þess~~ áður en skipið fer í fyrra málið.
Þad þú nægja að minna þig á spurninguna:
Hvers vegna trúi þú síður þeim, sem heg hefir af

ad ljúga, heldur en þeim, sem ekkert vinna
við það?

Ríffa svo upp nokkur atriði í sam-
bandi við Spánarstíðit:

1) Það voru hefningjarms, sem
byrjuðu ófrítt. Þetta mikilsverða atriði,
sem vitanlega hefir meginþýðingu fyrir hver
þann, sem vill tala um sekt eða sýknu í
sambandi við ábyrgð á þeir, er síðar hefir
gjörst, hefir gjörsamlega snúist við í me-
vitund flestra "betri stéttar" manna.

2) Stjórnin sem var á Spáni, þegar
uppreisnin hófist, var ekki kommúnistastjórn
og ekki jafnaðarmanna stjórn, heldur eingöngu
skipuð mönnum úr vinstri "borgaraflokkunum".
Þetta hefir einnig snúist við í vitund flestra
þinna flokksbræðra.

3) Stjórnarfarir í landinu var
ekki gott og almikið af hrytjuverkum.
En samauðurstar í þeim efnum milli
Hondurlanda eða Englands annarsvegar og
Spánar hinsvegar - sem mér gæm ósjálf-
ratt hettis til að gera - var auðvitað ekki
nokkurn átt. Ófældisverk hefa verið landlag
á Spáni öldum saman, og eru vitanlega
afleiðing af stjórnarfarinu, sem verið hefir

7/ (sbr. Island, sem neyddist til að taka upp hryðju-
verk sem basáttuaförð í stjórnmálum, og getur
svo ekki varið sig af þeim aftur). Ennfremur
var mjög verulegur hluti hryðjuverkanna blis-
línis að kenna sam hejnum generalanna,
fascismum, og mjög verulegur hluti af
hinum óbeint generalum sjálfum að
kenna: stjórnin trausti með réttu ekki neigi-
legt traust á þeim til þess að hún þyrfti
að nota heimum til hjálpar við að halda
uppi lögum og reglu.

4) Þótt stjórnarfarir veri ekki gott,
er þá nokkur í halds matum svo forhertur,
að hann játi ekki, að það hafi verið
betra, en það sem yfir landið hefir dunit
síðan uppreisnin hófst? Auðvitað dættur
mér ekki í hug að halda þú fram, að gener-
alarnir hafi ætlað sé að koma áf stað margra
mánaða- eða margra ára- ófrið. En matur-
inn, sem hellti steinoliu í rottugötin á
húsi sínu og kveikti síðan í, ætlað sé
aðeins að drepa rotturvar. Húsið brann
samt sem áður. Og e. t. v. stóð það honum
næst að hugsa sé þann möguleika, að-
ur en hann kveikti í.

* Sbr. Pólitíkinn í dag.

5) Generalarnir hafa sett fjöðernis-
baráttuna á fána sínu, en þó ekki vilast
fyrir sér að draga inn í landit ítllenda
heri (í bókstaflegustu merkingu). E.t.v. er þeim
ekki ljóst, hvaða þýðingu þetta hefir fyrir
landit. Semilega hefir Franco aldrei lesit
Furstan eftir Machiavelli, en vit getum veitt okkur
á að vinir hans, Hitler og Mussolini, kunna
bókina á fingrum sér. t.d. þetta:

„Með hjálpar^{liti} þessum & átt vit hers^{eris}
þess, sem fjöðhöfðingi hvar af bandamanni
sínnum sér hjálpar eða varnar... Þessi
tegun af liðsmönnum getur verið gagnleg
þeim, sem senda þá, en er þeim fjöð-
höfðingja ávallt til bölvunar sem byggur
hjálpinu; þú ~~skalt~~ ^{skalt} bjóast við litit lagra
hluta þess þjónt; sigr hjálparlitit
er hann up á náði þess kunnis“

6) Óþarft er að vera að skýra það,
að miklu ískuggilegra er fyrir Evrópufríðum
að fá rítt fassískt ríki á Spáni (sem auk
þess yfir algerlega á valdi fjöðverja og Ítala)
heldur en ef haldit hefir lýtroetis fyrir koma-
lag. Hitt kynnir að vera meira deiluefni,
hvort „rauður“ Spánn sé fríðnum svo sé-

8) Þega heyrilegur. Þó eru allar líkur á því,
að svo mundi vera. Nú er kannit miðveldi
á Íslandi og má ég þá ekki orðleggja
þetta, en hlutlaus athugun mundi lík-
sýna, að líkur væri á að stjórn ytri myndu
af þessum flokkum, (talit frá vinstri): hægri
socialistar - kommúnistar - vinstri republikanar -
e. f. v. tiltölulega íhaldssamir republikanar (Martínez
Barrios). Það eru þessir flokkar, sem ráða
mína, og engis þeir geta, eftir því sem á
stendur, talist séleggi byltingaflokkar. Þú heldur
semilega að ég sé nú loks orðum gjörsambýga
gleggjadr, en e. f. v. skýri ég þetta mál fyrir
þér síðar.

7) Loks eitt atriði sem, sem e. f. v. heft
átt að vera n. 3: Stríðit á Spáni er ekki frías-
stríð, a. m. k. ekki nema að nokkru leyti.
Þeir af þeim Katólsku, sem mest líkjast t. d.
Katólskum í Þýskalandi, hafa barist
eindrægt með stjórninni (Ég á við Baskana).
Ég geri ráð fyrir að vini þínir úr K. F. U. m.
viti þetta ekki, en þáfinn veit það, og hefir m.
a. þess vegna aldrei tekið ákvæða afstöðu
móti stjórninni í Valencia.

Kú hatti eg.

Berðu kveðjur okkar beggja
til allra heiða. Skrifa semilega ekki
fleinum at sími.

Áinu bróti

Sendi emfi. bók, sem er lítil þing at
fara Ólafín í afmælingu.

Höfu, 10. ágúst 1937

Þversundsgade 19 V t. h.

Kari bróðir,

Berthi þakkir fyrir ófal bréf og

mikit af blóðum. Ég skammast minn
mikit fyrir hve lengi drögist hefir að
skrifa og ekki verður þessi „bragar-
bot“ mí nema rétt til málsamynda.

- Viderkjandi peningagreiðslum til
Berlinarboðsalans er þetta að segja: Þegar
eftir að ég fekk bréf þitt til Toulouse
skrofað og bankanum hér flugbréf
um greiðslu peninganna (20 RMK) og
um nokkrar aðrar greiðslur, sem bank-
inn átti að annast fyrir mig. Síðar
Rau í ljós, að bréf þetta hafði glatast
og hefi ég, þótt skömm sé frá að segja,
aldrei kemid þú í verk síðan að
borga þetta. Loks mí, eftir móttöku
síðarla bréfs þíns, hefi ég skrifað
Birni Sveinssyni í Hamborg, sem
gæmir fyrir mig álika upplýsingar,

og hefi beðit hann að borga A. C. 20RMK
inn á reikning þínum, svo framfarlega
sem það sé ekki gagnstætt þírkum lögum,
að greiðslan fari fram með þessu móti.
Vana og, að þetta kemist niðurs í lag.
Þó er allt aðrir: ef ~~þú~~ þessi ^{15,34} ~~14-15~~ mörk
sem þú skuldar um ni, ~~þú~~ ^{altu að borgast} umfram 20
mörkin, sem þú hafdr skuldat um áður,
bit og þig að láta mig vita, og mun og
þá þegar í stað amast þá greiðslu fyrir
því.

Héðan heldur þú að þetta Mik-
ill faraldrar 'Íslendinga hefir verið hér í
sumar og er enn, og hefir verið gaman
að hitta summa þeirra; mun frændfólk vort
hit næmasta, Þórt og frú og Tjólu, þarf ekki
að ræða. Ragnar Ólafsson hefi og og hitt,
og hefir hann oft verið leiðinlegri. Hann
er niðurs farinn til Suíþjótar og stólar sétar
á samrímungu í Frakklandi. Síman og
frú sjáum vit oft og er gaman að hitta
þau. Þau hafa farið nokkurt um landit
að skoða íþekktaranga og aðra vandræta-
gessa og með þér á þeim. Er vonandi að
eithvát megi af þú löva. Gunnar þor-

2/ steinear hefi eg hitt nokkurnum sinnum, og
'Arna Pálsson allaft. Er hann nýjög kröfingur
af íhaldsmennsku þinni. - Sverri, Kristján-
sar hefir verið í prófi og hefir Arni fylgt
með þú af jafn miklum áhuga eins og
Sverri væri sonur hans. Sverri er nú kom-
inn yfir verstu skerin: Þúinn með minni
ritgerðum og munlega prófi. Er nú í
Berlín skv. til máttum Alberts Olsens pró-
fessors og les þar heimildir um sögu
verkamannahefingunarinnar skv. recepti
(öðruvísi fært þú ekki). Líklega skrifar
hann 6 (eða 8) vikna ritgerð sína í
Berlín. Þegar henni er lokið er ekki
annað eftir en fyrirlesturinn, sem er lítið
annað en forusatrið.

Eg er að lesa ágæta bók eftir
Ahlmann um vatnaþökulsleitangur
þeirra Jóns Eyþóressonar. Ef þú hefir ekki
séð hana skal eg þúlega senda
þér hana. Einnfremur hefi eg nýlega
lesit nokkrar fleiri Spánarabækur, en
eg geri ráð fyrir að þér þyki nóg að
lesa það sem Náltýr ber á borti fyrir
þú um það efni (Vittal ráð og nýlega
í Mbl. við Antoine nokkurn Moller, sem

hefir einskonar fréttaritari. Pólitikurinnar í
Madrid. Skrif hans eru mjög gálausleg
og ég gruna hann um að ljúga helmu-
ingnum). Langbeita stutt upplit um stjórn
er bók Eriks Seidenfadens, sem ég kynntist
í Madrid. Hann var fréttaritari Berlingarke.
Til dæmis þar, en ég sá mjúlega, að hann
var farinn að skrifa í Pólitikina. Líklega
hefir Berling fundist hann af vandrú-
til að halda honum. Þessa bók sendi
ég þér og skora á þig að lesa.

Af okkur persónulega ekkert,
þ. e. a. s. allt gott, að fréttu.

Bestu kveðjur til allra vorra
athinga.
þinn bróðir
Féur.

Gjaldlagi: 1.6.1937

alumboð: Island

Gjald kr.: 52.35 D.6.66 Nr 242618

Frádráttur kr.: _____

Mismunur kr.: _____

Ótur
P. Benediktsson
efn Bj. Benediktsson
Laugaveg 67,
Re.

Fyrir tryggingu þessa er iðgjald fyrir 1/2 ár greitt frá ofan nefndum gjalddaga.

ATH. Ágóði sá, er tryggingu þessari ber, greiðist með ofangreindum frádrætti. Réttur til ágóða er samkvæmt ákvæðum tryggingarskilyrðanna, og frádrátturinn er sá hluti sjóðs félagsins, er henni ber samkvæmt reglum, staðfestum af Sviakonungi.

Frádrátturinn er gjörður einu sinni á ári, á því iðgjaldi, sem fellur 1. september eða seinna á tryggingarárinu.

Á þeim tryggingum, þar sem ágóði greiðist að öllu leyti með hækkun á tryggingarupphæðinni, eða þar sem hún er lögð við og ávöxtuð, kemur þannig enginn frádráttur til greina. Eins er ástatt um þær tryggingar, sem ekki fylgir réttur til ágóða.

Án leyfis stjórnarinnar má ekki taka við upphæðinni eftir lok liðunarmánaðarins, og verður kvittun þessi, til þess að hún sé gild, að bera með sér greiðsludag og vera undirrituð af féhirði félagsins eða umboðsmanni þeim, er í hlut á.

LIFFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET THULE

Líftryggingarhlutafélagið Thule
Alumboð fyrir Island

Nr. Niels Carlsson

Að iðgjald þetta sé greitt - 8. JUL 1937, vottar:

Niels Carlsson

Helga Jensen

LÍFSÁBYRGÐARFÉLAGIÐ TH

Toulouze, 7. febrúar 1937.
7, rue du Canard.

Kari bróðir,

Nú er kemt á þriðja mánuð
síðan ég hefji skrifað þér línu; og
þú mér stjáltaust ekki þú meir, er álitu
langt eða lengra síðan ég hefji heyrt
frá þér, en þú munt með nokkrum
rétti geta svarað þú til, að þú hafir
verið önnun kafinn við að neyja
þjóðskipulagit, svo að þú hafir ekki
hafi tíma afloðnum. Ég hefji hinsvegar
engar slíkar afsakanir, og hvern þú
frá þú efri.

Við ég þá fyrst þakka þér marg-
ar blata sendingar, svo og sögu Sa-
mundar Samundsson, sem við Guð-
rún höfum búið lesit okkur til ánægju
og upplýggingar.

Áf von okkar hér er heldur fáttað

fréttu. Við stundum bæði frönskum námit
af nokkrum áhuga og höfum tekið tölu-
verðum framförum. Þó hefir það spillt
fyrir, að við höfum til skamms tíma
ekki þekkt nokkra manneskju, sem
við gemum talat við. En nýlega eitti
kennari minn mig í samband við
stúdent einn, son franska Konsúlsins
á Malta, og sá hefir aftur kynnt
okkur nokkrum kunningjum sínum.
Et þú von um, að má þeirni á okkur
líkist kannske eitthvað áður en
við förum.

Þessi kennari minn, sem er pró-
fessor, þ. e. nemnta skólakennari, er ann-
ars bráðkennutilgur. Hann ykkir ljót
og skrifar flepasögur, auk margra
annarra ágæta. Hann hefir, eins
og allir aðrir Frakkar, þá flugu, að
álíka það sáluhjálparatíði að hafa
lesit svo og svo mikit af hinum
klassisku höfundum Frakklands. Þar
sem ég þori ekki að neita, að hann

2/ hafi rétt fyrir sér, hefi ég þegar lesið
ýmislegt af þessum „óðauðlegu“
verkum. Tekur þetta að sjálfrogru
feiknatíma og meyr, af þú er hund-
leitinnlegt; annað er skárra, og sumir
höfundar eru bráðskemmtilegir, þótt
þeir hafi orðið „óðauðlegir“, - t. d. Vol-
taire.

Guðrún tekur tíma hjá dóttur
fólksins, sem við þinum hjá. Hún er
í lagaleild og les sentimentalan
skáldskáp með „salvelsi“ í málrómu-
nn, eftir þú sem Guðrún lýsir þú.
Þú getur þú varri, að hún er skemmtileg.

Auk þessa saki ég daglega tíma
í háskólanum í Þróðarétti. Próffessor-
um er ekki sérlega andrjúkur, og ekki
held ég að hann segi neitt, sem ekki
mætti finna eins vel sagt eta betur
í bókum. Þó vil ég ekki fullyrða, að
gagnslaut sé að hlusta á hann.
Ég hefði ætlað mér að sækja ýmsa aðra
tíma, en ýmsið rekast þeir á þessa,

Éta þeir ^{enn} ekki byrjaðir. - Þú sért
af þessu, að eg hefi í sjálfa sí ekki
of mikið að gera við námit. Þlefi
eg þú haft samilegan tíma til að
lesa ýmislegt, sem eg hefi haft aðurga
fyrir. M. a. hefi eg lesið milli 10 og
20 bækur og bæklinga um ífröðium
á Spáni og aðdraganda hans. Er
það mest heldur ómerkilegar litteratur
og flest svo hlutdrægt, að furta gegni
það er mi sítur, að myndu sí fyrst
skoðun, rannsaka sítan málit og
taka allt það til stutnings sínum
málstað, sem á þann veg verður svi-
ið. Loka argunum fyrir hinu, éta
segja, að það sé lygi. - Þó eru imman-
um samilegar bækur, og af ýmsum
hinna má hafa gagn. ef þú ert
lesnar með samilegri varfærni. Stal
eg nefna nokkrar, ef þú vildir fá
eitthvað af þeim sent.

The Spanish Tragedy eftir Allison

Peers er allstar bók um aðdraganda

3/ borgarastjórnaldarinnar. Það er vafalaust
berta saga spánska lýðveldisins,
sem enn hefir verið skrofuð. Höfundurinn
er prófessor í spönskum bók-
menntum (að sjá hald) við háskólann
í Edinborg. Hann hefur næstum lokið
samningu bókarinnar, þegar uppreisnin
hófst, og er það frekari bygging fyrir þeir,
• að hún & ekki skrofuð í eringi til
að sama annan hvorn málsstaðinn.
Þins vegar virðist mér höfundurinn
í fyrsta lagi ekki taka nægilegt til-
lit til hinna ökonómísku hlitas
á ástandinn, í öðru lagi vera full-
rinveittur spönsku kirkjunni. Þetta
skendur náttúrulega kvorthuggja í Sam-
bandi við þetta, að hann er bókmennta-
• prófessor. En sem heild er bókin góð.

Spain Today eftir Edward Case
inniheldur margar nýtsamur upplýs-
ingar, einmitt á þeir svíð, þar sem hún
er fjórðust. En hún er rannum hlutdrög,
höfundurinn umm vera Trotsky-sinni

sta eitthvað þess háttar.

Mjög nipað má segja um bakling
á frönsku, eftir ýmsa höfundum Tempête
en Espagne.

Behind the Spanish Barricades

eftir John Langdon-Davies, fréttastara
New Chronicle er stór bók; skemmtilega
skrifuð. Töluvert hlutdrög (með stjórninni)
er þó að öllu samantögnin á get lýsing
á ástundum hjá stjórnarmönnum
fyrstu mánaðs ~~þess~~ borgarastyrj-
aldarinnar.

Espagne, Espagne eftir Jean-Ricard
Bloch er skrifuð út frá ~~sumum~~^{sviðinu} stjórna-
miti, en er varla eins góð

Cruelle Espagne eftir Jérôme et Jean
Tharaud er það sem ég hefði helst séð
í áttina vit að vera alvarlega skrifuð
frá hinu stjórnaumiti. Lýsir vel kvæðinu
útlendinga og „hvítu“ borgara í Bar-
celona framman af uppreisninni. Er
annars mjög yfirbordsleg. Gerið út

4/ frá þu, að Franco sé máttavott men-
ingarmat og að hinir sé meiri og
minni blóthundar og dónar. Þókin
endar þó á góðu samtali við Miguel
gamla Manamo. Karlinn, sem veit
hafði upmáttur lýðveldissinna, snerist
í upphafi uppreisnanna, með mestri
ofsa á líti með „freskumunum“ var
þann þá (ef mér skjátlast ebbi) settur af
af stjórninni sem rektor háskólans í
Salamanca. Þessum var hins vegar í
höndum uppreisnarmanna, og voru
þeir þeir að fá tækifæri til að selja
ham í stöðuna aftur - þetta var frögu
heimspekingur og lýðveldissinni, og gott
að flögga með nafni hans. Í bók skiptis
hafði hann veit settur rektor til eiloka.
Ör bráðlega slettir upp á vinskapium.
Manamo sagði í ræðu við einhverja
hátt í háskólanum, eitthvað á þá
leit, að það væri meira virti að samfara
er sigra (convencer og vencer) á spönskum.
Hann var ótara settur af aftur og dó má-
voti eða tveim mánuðum síðar, gramur

quæ og mönnum. - þetta samtal við
ham sýnir, að hrifning hans fyrir „frel-
sumum“ hafði minnkað alluríkið við
vávari kynni, þótt hann haldi áfram
að vera eldheiti á móti kommúnistum
og anarkistum.

Loks vil ég nefna þessa, La Question
d'Espagne lucienne eftir J.-M. de
Semprou Guvea, sérprentun ís merku
tímaviti. Slöfundurinn er katólskur sjálfur,
en er þó eindreginn með stjórninni.
Skýri hann afstöðu sína mjög vel og
er lýsing hans á aðstöðunum á Spáni,
sérstaklega að þeir er suðis afstöðu vinstri
flokka til kirkjunnar, og kirkjunnar
til þeirra, að minnum dómi mjög
rétt. Þessi er ekki nema 30 bls.
Éla og að senda þér hann og vonast
til að þú lesir hann.

Þlas hinar bóksala er og vel-
komið að senda þér, ef þú vildir
sjá þá. - Ég bað fyrir nokkru bóks-
sala einu að senda þér tvo hefti

5/ af „L'illustration“ með myndum frá borgara styrjöldinni. Þarast ég til að þú hafir fengið þessi hefti, sem geta ofurvitla hugmynd um, hversu löblum þessi styrjöld hefir verið fyrir landið. -- Til varúta tek ég það fram, að mynd af minnu, sem strákur með sigarettu er að skoða (í fyrra heftinu) er ekki af manneskju, sem hefir verið brend lifandi (eins og svo oft hefir heyrst, að þeir hafi gæst í Barcelona, þótt semmi-lega sé það lígi). Ef svo væri, gæti fötin ekki verið til tölulega ósködduð, sérstaklega hversu hversu skýlan. Þins vegar þosi ég ekki að segja, hvort þeir hafa drepsit minnu, eða hvort hún er tekin upp úr grafhvelfingunum eins og beina grindunum á östu síðu á eftir.

Þetta er mi orðit all-langt máli, og minni þú máli að hætta. Þú þó taka fram, að ég hef fengið að vita, að ég ségi að fara aftur til Hafnar um 1. apríl og á ég að starfa þar í einni leibulegustu

skrifstofummi. —

Ég mun víst ekki hafa skrifað þér,
að ég hefji tilkynnt Einar Munksgaard,
að þú hefðir fullt umboð til að panta
allar þær bækur sem þú vildir í mínu reiki-
ing. Gerð hann engar athugasemdir við
það í varbréfi, og vonast ég þú til að
þú noti þér það.

Mér lástist að skrifa þér um lífsábyrgt-
ina, en vona, að þú hafir greitt ígjaldit
fyrris mig. Eins neyðist maður vint til
að halda áfram við haggdrættit, þótt það
sé lítil gróðavegur! Ef þú vilt get ég sent
þér 2-300 krónur til borgunar á þessu
og öðru. Einnig annast greiðslu fyrris
þrjú í útlöndum, ef einhverjar eru. — Ef þú
þarft að borga bóksalanum í Berlín, væri
gott að fá að vita það sem fyrst, þú að
það er auðveldara meðan ég er hér, heldur
en eftir að ég kem til Hafnar.

Loks bestu kveðjur okkar leggja til
allra heima. Vonu, að Sveini sé þessu
á bátnuð gíftu. Þínum bróðri
Pétur.

English Spoken - Se habla Espanol
Si parla Italiano

TÉLÉPHONE 326 - 254.66

LE GRAND HOTEL RÉGINA

En face la Gare

TOULOUSE

- 150 CHAMBRES
- EAU CHAUDE ET F-OIDE
- DANS TOUTES LES CHAMBRES
- 50 SALLES DE BAINS
- 2 ASCENSEUR
- GRAND GARAGE

R. C. Toulouse 7114

Toulouse, le 24. novembre 1936

Kasi bróðir,

þér mun líklega þykja ég
 séit látur að skrifa, þar sem ég á nú a.m.k.
 tveim bréfum frá þér ósvarað. Þakka ég
 þér mjög vel fyrir þau og eins fyrir blaða-
 sendingar.

Við höfum heldur lagt land undir
 fót síðustu þrjá mánuði, síðan við fórum
 frá Madrid, og hefist sú ferðarsaga að nokkru
 leyti verið sögð í öðrum bréfum, sem þú
 munt hefa séð. Vorum við röska iku í Vissa
 og fórum nokkurt fram og aftur á átt-
 jörðarhafsstöndinni, komumst m.a. til
 Ítalíu. Fórum síðan til Grenoble, sömnu
 leit og Napoleon fórum, er hann kom
 frá Elbu. Var þó okkar ferðalag þeim
 mun hraðara, að við fórum þá áfangu
 á klukkurstund, sem voru dagleiðis hjá
 honum. Við vafu þá, þar sem Napoleon
 mætti honum, sem sendur hafði verið
 frá Grenoble til að taka hann höndum,
 er stytta af honum, á hertbaki. Er það
 merkilegt við þá stytta, hve nauða-

líkur N. er minni vorum Sigurti Jónassyni.

Norunni við mí í Grenoble í tvo mánuði röska, og hefi ég nágilega skýrt frá þeirri deðl; bréfi til mömmu fyrir skemmetu. Er við þóttumst sjá fram á, að ekki yrði kostur að koma til Spánar í brát, það ég ráðuneytið í Höfu að leyfa mig úr þeirri þómsund, sem dvölin í Grenoble vissulega var, og leyfa mér að fara til Parísar og sækja þar tíma á háskólunum í fjöðarviti og Sciences politiques. Eins og þú minnir erum við háskólunum þar og áttar sérstaklega kennslustofnunar mörk námskeið, skemmti og lengri, sem einmitt eru sérlega athúð diplomötum, og dveljast nokkra mánuði, eða 1-2 ár, í Frakklandi. En ekki var þó nærri þú koma, að ég fengi að fara þangað. Ráðuneytið hefir fengið þá flugu, að í París mundi maður aldrei tala frömu í daglegri umgengni, og leyfi þú aldrei "shipendiötum" sínum, sem ekki eru látnir vinna við sendisveitina, að dveljast þar. Hins vegar var mér ljátt, að einu skiptastofuþjóri í ráðuneytinu hefti, endur fyrir löngu, dvalit nokkra mánuði við háskólunum í Toulouse, "med godt Udbytte". Væri mér leyft að fara þangað, ef ég vildi, og vildi ég heldur fara til einhvers annars af háskólunum utan

2/

English Spoken — Se habla Español
Si parla Italiano

TÉLÉPHONE 326 · 254.66

LE GRAND HOTEL RÉGINA

En face la Gare

TOULOUSE

Toulouse, le _____ 193

150 CHAMBRES
EAU CHAUDE ET F- OIDE
DANS TOUTES LES CHAMBRES
50 SALLES DE BAINS
2 ASCENSEUR
GRAND GARAGE
R. C. Toulouse 7114

Parisar, gæti eg lagt það fyrir ráðu-
neyttit. Úr þíu sem komit var, var
náttúrulega nokkuð sama, hvar maunni
væri holað niður. Toulouse er að vísu kunn
fyrir það, að það er töluvert ljót franska, en
sama máli gegnir um flesta hina báina,
utan Parisar, nema Tour, en það er varla
heft að segja að sé háskóli (aðeins
læknadeild og frönskudeild, mikil
sumar námskeið fyrir útlendinga).
Fórum þíu hingað, án frekari ortaskifta
við ráðuneyttit. Þ.e.a.s., við lögdum all-
mikla lykkju á leið okkar, þíu að við
fórum fyrst til Genève^{x)}, og vorum þar
röskan sólarhring. Voru mikil viðbrögð að
koma þangað, í hveinan og fallegan
ba, eftir söðaskapum í Frakklandi. Vor-
um við heldur óheppin með vetur í
Genève, en skoðudum þó töluvert af
venum, m.a. það, sem til sýnis er af
nýja þjótabandalags húsinn. Er það ótrú-
lega stórt og mjög fallett, en ímsis þá

x) svo sem þíu munnt vitá af korti, sem við sendum
þíu þaðan.

at stofnunin sjálf verði dauð, áður bygg-
ingunni sé lokið.

Lá nú leið okkar til Parísar frá
Genève. Vorum vit þar í hálfan mánuð
þegar, og hvesstumst mikið við á líkama
og sál af deðlinni þar. Hittum vit þar af
Íslendingum Magnús son Magnúsar Sigurðs,
sonar, sem mér þótti gaman að tala við.
Skilst, að hann sé e.t.v. að hugsa um
að koma í litavíkisráðuneytið, ef þei
dönsku vilja fleiri landa í bili. - Við
möttöku á danska stúdentahúsinu hittum
við prófessor Paul Nerrier, directeur hono-
raire de l'Institut d'Études scandinaves.
Þekkti hann Guðmund Finnbojason,
hafði læst af honum íslensku og kennt
honum frönsku í París fyrir 25 árum.
Hafði oft séð Guðmund síðan.

Þingad komum vit í fyrra-
kvöld, sunnudag. Er þarinn all ólíkur
Grenoble og að mörgu víðfeldnari
við fyrstu sýn. T.d. eru hér margar
einkennilegar og gamlar byggingar,
fallegar brýr yfir Garonne og yfi-
leitt sýnist vera töluvert fjór í
bænum. En ekki stendur prófrátturinn
á herra stigi en í Grenoble. T.d.
sýnast götuvernumunar almennt notað-
ar fyrir skólpræsi, og er í víðast haldur
dæmilt, enda þótt ekki sé hlýtt í

LE GRAND HOTEL RÉGINA

En face la Gare

TOULOUSE

Toulouse, le _____ 193

150 CHAMBRES

EAU CHAUDE ET FROIDE
DANS TOUTES LES CHAMBRES

50 SALLES DE BAINS

2 ASCENSEUR

GRAND GARAGE

R. C. Toulouse 7114

veðri. Við höfum verið að sýsart
 um eftir pensiónati, en höfum
 ekki fundið, sem mönnum væri boðlegt.
 Á morgun hittum við prófessor nokkurn,
 sem við höfum með mæli til fúa kemu-
 ara okkar í Grenoble, og vonumst við
 til að hann geti rætt nokkurt úr
 vandræðum okkar.

Heldur sýnist Franco etla að
 sakjart seint sigurinn yfir stjórnum
 á Spáni. Er hver dagur, sem borgara-
 styrjöldin dregst á langinu og hvert
 illviðki, sem við bálit, ný sönnun
 þess, að uppreisnin var óvegjandi. Eg
 hef, á bío, heyrð Queipo de Llano
 hershöfðingja segja við franska blaða-
 menn, að hann hafi gripið til vopna,
 of þú að hann vildi ekki sjá Spán
 í rústum! Mjög heppilega að ort kom-
 ist. Varla er vafi á þú, að uppreisnar-
 menn hefð fljótlegra verið gjörsgratar,
 a. m. k. á Spáni sjálfum, hefð þeir
 ekki notið að stötar þjóðverja, Ítala

og Portúgala í ríkinu milli. Hefir fram-
kvæmd samningsins um „non-intervention“
frá upphafi verið hið argasta hneyxli,
þótt erfitt sé að áfellað Léon Blum
fyrir að beita sér fyrir ~~hannum~~ að samn-
ingurinn væri gerður. Þykist hann sjálfur
þar með hafa ~~stafað~~ spornað við nýrri
heimsstyrkjöld, og má vera, að satt sé.
Einnig er andútt hegriflokkanna hér
gegn stjórninni á Spáni svo mikið,
að óhjákvæmilegt var að taka hana
til greina, er stofna Frakklands í
þessu máli var ákveðin. - Hinsvegar
er ómögulegt að áfellað Rússa fyrir
það, þótt þeir hjálpi nú spönsku
stjórninni og þverbrjóti „hlutleysis“-
samninginn. Þeir leika þar nákvæmlega
sama leikinn og Þjóttvejar og Ítalí
hafa frá upphafi gert. -

Peningasötnum þeirra heima þó
aðstóðar spönsku stjórninni var náttú-
lega mest barnaleg, eins og þegar þeir
vorn að gefa Rússum fraktörinn fortunn.
En mest þjartæð var það hjá Mbl.,
að verið væri að stofna hlutleysi lands-
ins í heltu. Það var úlíka ritlaust eins
og það sem sagt var í einni grein um
málið í sama blatt, að Swiss hefti
engin hefnadar útgjöld!! Þú heldur
fast við að Valtýr sé allra manna

4/

English Spoken — Se habla Español
Si parla Italiano

TÉLÉPHONE 326 · 254.66

LE GRAND HOTEL RÉGINA

En face la Gare

TOULOUSE

Toulouse, le _____ 193

150 CHAMBRES

E+U CHAUDE ET F-OIDE
DANS TOUTES LES CHAMBRES

50 SALLES DE BAINS

2 ASCENSEUR

GRAND GARAGE

R. C. Toulouse 7114

vitastu, og bjáir ekki að deila
mú það.

Eg hefi lesit þessa ykkar
háskóla prófessora og svar ríkisstjórnar-
innar út af veitingu prófessors embættis-
ins í lögfrætt. Þessa Ísleifs hefi eg hins-
vegar ekki séð. Niðurst mér enginn vafi
á þú, að þú hafist réttara málstað, og
er svar stjórnarinnar samast að segja
nasta ómerkilegt. Þó niðurst það ganga
í sumu, þú að einu kunningja mínum
í Höfn hefir í bréfi talað um, hve lélegur
samsetningur ykkar prófessoranna væri.
Mun það samast, að skotum hvers manns
á þú máli, svo sem á öðrum málum
heima, fari eingöngu eftir flokks afstöðu.
Tel eg þú vafasamt, að rangindi stjórn-
arinnar keni til að skada hana póli-
tískt. Er í þú efni rétt að benda á
tvennt: Háskólinn hefir engan veginn
hveinan skjöld um embætta veitingar
fram til þessa. Mun það verður ekki
deilt. Vitunlega átti að taka Sveinbjörn

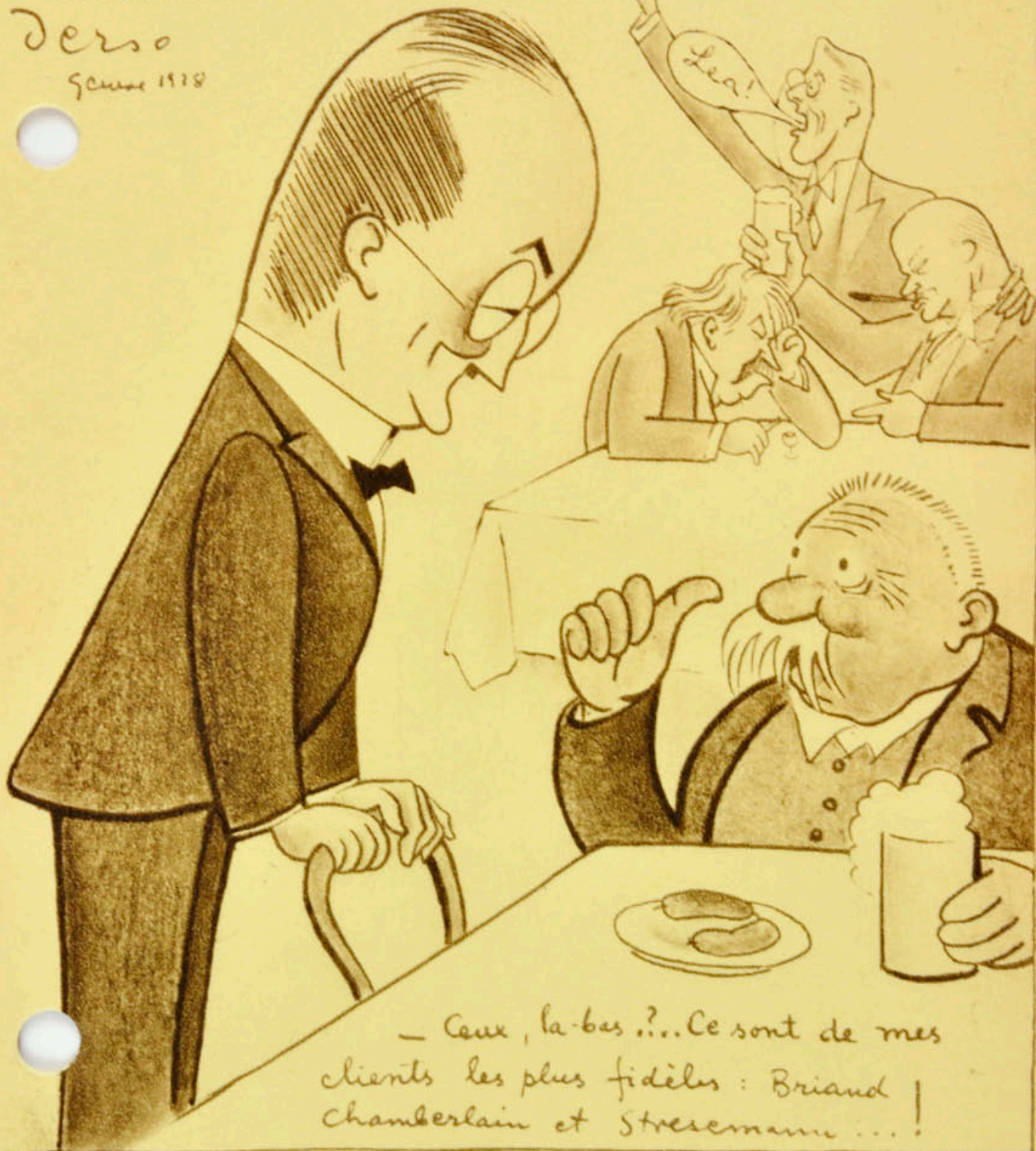
Högnasin fram yfir Ásmund Guðmundsson
eða a. m. k. að láta samkeppnispróf
fram fara. Og samkeppnisprófið um
sögukemara-embættið var óneitanlega
hneyxli (þótt Þorð Guðmundsson hafi
ortit sér til athlagis með þeim að helta í miðri
kafi). Ég minnst þess, að þú været ekki
hröfinn af samkeppnisprófunum um það
leyti. - Þá er hitt ástíðit: Með þeim of-
stækisanda, sem nú ríkir í íslenskum
stjórnárum, finnst öllum Tíma- og
jafnatar mönnum í fullri alvöru það
vera hneyxli að gera lagadeildina
að "bali" fyrir harðvítuqurtu and-
stæðinga stjórnarinnar. Rökeend, sem
ekki kemur réttshliti málsins við,
nema að þú leyti, sem ofbeldit er,
undirstaða réttarsins. Sá, sem er rögu
sterkur, þar altaf naga formálandur,
einuig í hópi þeirra, sem um "rætti" í
tala.

Éitt er mjög hneyxlaulegt í sambandi
við þetta mál: Eftir blöðnum sýnast allir
háskólastúdentar hafa verið sammála um
það, að réttast væri að fela útlendum há-
skólum eða fulltrúum þeirra að skera
úr, hverjir eigi að hafa professors embætti
við Háskóla Íslands. Hefir enginn mót-
melt þessu hneyxli? Og eru drengirnir
útskerti?

Bestu kveðjur af þessu bezga.

þinn bróttur
Pétur

A Maxime Neiger
patron de "Bavaria"
cordialement
Derso
Genève 1928

— Ceux, la-bas?... Ce sont de mes
clients les plus fidèles : Briand
Chamberlain et Stresemann...!

A partir d'une certaine heure, la Bavaria devient le véritable quartier général de la presse internationale, le dernier salon où l'on cause en buvant de la Pilsen ou de la Munich... Les caricatures dont s'agrémentent les murs, font de la brasserie un véritable petit musée, et l'humour irrévérencieux des maîtres du crayon, Derso et Kelen, est fort apprécié... Bavaria, Potinière de la Société des Nations, est peu à peu devenue une curiosité de Genève.

Le Temps, Paris.

Handwritten text at the top of the envelope, including "Handwritten to you" and "by myra - Handwritten Stella Borgisdottir".

BAVARIA Genève

La potinière de la S.D.N.

Die Völkerbunds-Kneipe

The Potinière of the League of Nations

Handwritten address in Icelandic: "Höfðin í vinnu og vandaðanama" and "Höfðin í vinnu".

Imp. Roto-Sadag S.A., Genève

Genève 8.11.1936.

Kær. bróttir,

Semsi, þessa bróttir.

Main body of handwritten text in Icelandic, starting with "Þingstíðin hefur verið fyrri tveö" and ending with "Bæli minni í Þínu".

Handwritten recipient name: "Herra prófessor Bjarni Benediktsson".

Handwritten recipient address: "Langanes 66".

Handwritten recipient location: "Reykjavík".

Handwritten recipient country: "Ísland".

Gjalddagi: 1. 12. 1936

Aðalumboð: Island

Iðgjald kr.: 52.35 D.6.66 Nr 242618

~~Frádráttur kr.:~~~~Mismunur kr.:~~

P. Benediktsson

adv.-prof. Bj. Benediktsson

Laugav. 18, Rv.

Fyrir tryggingu þessa er iðgjald fyrir 1/2
ár greitt frá ofannefndum gjalddaga.

ATH. Ágóði sá, er tryggingu þessari ber, greiðist með ofangreindum frádrætti. Réttur til ágóða er samkvæmt ákvæðum tryggingarskilyrðanna, og frádrátturinn er sá hluti sjóðs félagsins, er henni ber samkvæmt reglum, staðfestum af Sviakonungi.

Frádrátturinn er gjörður einu sinni á ári, á því iðgjaldi, sem fellur 1. september eða seinna á tryggingarárinu.

Á þeim tryggingum, þar sem ágóði greiðist að öllu leyti með hækkun á tryggingarupphæðinni, eða þar sem hún er lögð við og ávöxtuð, kemur þannig enginn frádráttur til greina. Eins er ástatt um þær tryggingar, sem ekki fylgir réttur til ágóða.

Án leyfis stjórnarinnar má ekki taka við upphæðinni eftir lok liðunarmánaðarins, og verður kvittun þessi, til þess að hún sé gild, að bera með sér greiðsludag og vera undirrituð af féhirði félagsins eða umboðsmanni þeim, er í hlut á.

LIFFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET THULE

Að iðgjald þetta sé greitt 21. DEC. 1936, vottar: Anna Tholacius

LEVIN & MUNKSGAARD

EJNAR MUNKSGAARD

BOGHANDEL, FORLAG & ANTIKVIARIAT

Postkonto 2656

NØRREGADE 6 - KØBENHAVN K.

København, d. 21.9.1936
Telefon 6970

Hr. Professor B. Benediktsson

Skóla vörduðing. 11. Reykjavík

KI 4/349

Hermed følger

1 Lís Ryg & Hjærner Lís
Verden i Gaar - Verden
i Dag. Bd. 4

7 50

Porto

0 28

La Grande Chartreuse; áður frægt Klaustrum mí

Odolous

Þræssingastadur fyrir þreytta prófessora. —

CARTE POSTALE

DAUPHINÉ - Couvent de la Grande Chartreuse

Handwritten text at the top, including "et mes ste..." and "L'abbé..."

Herra prófessor

Bjarni Benediktsson

'Asvallagötu 11,

Reykjavík

Grenoble 29.8.1936.

Editeur G. ODDOUX, 23, Bld Gambetta - Grenoble

Main handwritten message in Icelandic, starting with "Kæmi bréfið." and "Dauka manna"

Madrid, 19. júlí 1936.

Kæri bróðir.

Bestu þakkið fyrir síðasta bréf þitt. Ég hafði allveg gleymt að biðja þig að greiða ítgjald mitt til Thule, en er svo óseríus að vonast til að þú hafir gefið það óbetið. Ég geri ráð fyrir, að ég sé nú farið að skulda þér jafnt utanlands sem innan, og lét þú þess getið, að ég hefði að jafnaði nokkra peninga í Höfu, svo að ég get annars hvort sent þér það sem þú hefir borgað fyrir mig heima eða annast einhverjar greiður fyrir þög í útlöndum, ef

þú er að skifta. Græðir ég
aldrei neitt í haggdröttinu
mikla? Vona, að þú sjáir
mér að mitum mínum sé
haldit við.

Ég skrifaði nokkrar
línur til þabba í gærkveldi
um ferðalög okkar hér á
Spáni o. fl. Gæt þess þar, að
ég myndi bráttlega skrifa
þér eitthvað um ástandið
í landinu. Er víst best að
gæsa ofurlitla tilraun til
að efna það.

Er það skemmt ef
að segja, að það hefir farið
síversnandi, og hefir víst
aldrei verra verið en í gær
og í dag. Stjórnin sem tók
við eftir sigur „samfylkingar
alþýttunnar“ í vetur hefir
eitt átt í vök að verjast

2/ fyrir ofstoppanum bæði hjá
andstæðingunum og sínum
eigin mönnum. Stjórnin er
eingöngu skipuð mönnum úr
vinstri lýðveldisflokkunum,
tveim eða þrem, en hefur
stærtingu jafnaðarmanna og
kommúnista. (Azaña, sem var
forsætisráðherra partí hefur
var kosinn forseti, er ekki
jafnaðarmatur, eins og eg hef
lesit í 2 eða 3 ritgerðum um
Spán og fyrri stjórnartíð A.
Blann er maðalíkur hlöfku-
jónari útlits en stórri, einkum
gildari, og valdsmanuslegri).
Eftir stjórnaðskiftin hefur ekki
á öðru gengið en eilífum
verkföllum. Hafa verið góð
hundruð, ef ekki þúsundi
verkföll af ýmsu tagi. Hefir
að vísu tekið að jafna mörg
og flest, en ekkert betast þó
ný vit. Stjórnin gerir hvað

hinn getur til að jafna deilur,
en vantar gjörsamlega virðingu
hjá lýðnum. Eitt dæmi er
veckfall byggingarmanna
hér í Madrid. Ímanníkisráð-
herrann kvæð upp ~~þann~~
úrskurð um deiluatritin
fyrir níu vikur, og átti
kaup verkamanna, sem
lögst eru launatis, að hefka
litit sitt. Skyldi vinna heffist
í síðasta lagi á föstudag
í þeirri viku. Atvinnument-
indur samþykktu að ganga
að þessum kjörum; einnig
samþykkti annað aðalverka-
mannafélagið að hefja vinnu.
Á fundi í hinu verkamanna-
félaginu, sem er anarkistískt,
var hinsvegar samþykkt í
einu hljóði að byrja ekki.
Fresturinn var síðan framleggður
til mánudags, og kvöttu best
konnúministar og jafnaðar-

3/ mennu menn sína ákaft að
hefja vinnu. Eins var svo að
heyrja, sem foringjar hins vaka-
mannafélagsins hefti fallist
á málamiðlum stjórnar-
innar. Á mánudag leit svo
út fyrir um morguninn að
vinnu myndi hefjast, a. m. k.
á stöku stað. En stjórnleys-
ingjarnir vildu, er á átti
að herða, ekki láta undan.
Þar sem þeir eru fjölmennari
medal byggingarvskamanna
heldur en hinir, kúgudu þeir
þá til að hætta vinnu aftur,
að sögu samstatar með
sprengrum og skotum. Hefti
mí e. t. v. mátt vit þú brást
að stjórnin lét til skarar
skrita, er hún hafði stundu-
ing kommúnista og annarra
hogfara (!), er kenndu fascist
um afstopum í hinum.

Hafði stjórnin og haft stór
vott um, að hún skyldi ekki
láta í minna þokum í
þessari vísun. En það
fór samt svo, að stjórnin
fekk önnur og meiri vit-
fangsefni við að eiga á
mánuð, og kem og flýtt-
lega að þí.

Manndráp og hryðju-
verk hafa ávallt verið drjúgur
þáttur í stjórnmálalabaráttu
þessa lands. Á það þar
við, sem oftast, að ein syndin
byður annari heim. Nil
og hér rekja einu þátt, og
byrja á afmælisdegi lýð-
veldisins 14. apríl í vor.
Vor þá hátíðahöld með hr-
sýningu o. fl. á einni aðal-
götu borgarinnar. Er allt
stótt um heit var kastat
sprengju, sem allat var

4/ að hitta pallinum með helstu
pótentátum lýðveldisins.
Urðu einhver meistar á sak-
lausu fólki og einu feringi
í guardia civil,¹⁾ einstakrar
hermannaflokki, sem nikit
á lit hefir hér í landi, féll,
unnadhvort fyrir sprengj-
unni eða skammbyssu-
skoti samtímis. Almennt
var talið að fascistar hefð
verit þarna að verkum, þótt
högrímennum fullyrði, að það
höfi verit þeir raundu. Á
öðrum degi fór jartastörin
fram, og var þá skotið á
mannfjöldann af húsi
sinu, sem var í smíðum.
Þessi enginn, hver þar
var að verkum, en allt lenti
í uppnámi, og það er víst,
að lögreglan lenti í hrypp-
ingum við fascista og ken-

* hata jafnframt íms lögreglustörf

ungssima. Þoru ymsis
dreppis, m. a. konungssimi
einn, frændi Primo de Rivera,
~~og með sama nafni~~. Má
nú fara fljótt yfir sögu,
þar til á sunnudagskveld,
fyrir viku, að foringi einn
í guardia de asalto (áhlofs-
liðit) einnig blindingur
af hermönnum og lögreglu,
e. t. v. návar hit sívara,
eru vopnatar með riflum,
geppi-nyndarlegit og víga-
bardalegit, mjög fjölmenni
hér í Madrid) var að koma
út úr húsi sínu. Réstur
þá á hann 4 menn eta
5, vopnatar, skutu hann niður,
átur en hann fengi vörn
við komit, og flýtu. Þessu
menni í fyrstu eigi, hvers vegna
ráðist var á þerman lög-
reglu mann, en nú gengur
sú saga, að hann hafi

5/ drepit þennan ^{frænda} Primo de
Rivera, og hafi flakksmenn
hans svarið að koma fram
blótugum hefudum.

Nú er sögum til
förlingja Karungssinna
Calvo Sotelo. Hann var föst-
ur fjármálaráðherra hjá
Primo de Rivera, þá nýjög-
ungur. Aðst Gil Robles mun
hann hafa verið einn a-
mestur fyrir sér af stjórnar-
andstöðingum, ræðumætur
mikill og oft heldur illvígur
í viðureign við stjórnina.
Eins og aðrir stjórnsmálafor-
ingjar hér hafði hann lif-
vört frá stjórninni, úr liði
guardia de asalto. Fyrir hálf-
um mánuði, þessum, kom
hann að máli við vini
sína í þinginu og sagði
frá þeir, að skift hafi verið
um menn í lífverðinum.

þóttist og hafa komist á
snodis um, að þeir hefði
fengið fyrirskipanir um
að sjá hvernig né heyrja, ef
svo fer að ráðist yrt á
Calvo Sotelo. - Varð það að
ráði, að C.S. fór á fund
innanríkisráðherrans, en
reður yfir þessum varðmönnum.
um, og tjáði honum vand-
ræði sín. Þinn brai við skjótt
og fyrirskipaði, að Calvo Sotelo
fengi þá varðmenn, og hann
sjálfur kysir.

Ekki kom þó þessi varúð
að haldi, þú að kl. 3 1/2 á
að faranótt mánudag, - sex
stundum eftir að lögreglu-
foringjum Castillo var drep-
in, - ok lögreglubifreið
uppi að húsi Calvo Sotelos.
Er að vísa eigi fullgjórt, hvað
fram fer, en þó sýnist ekki

6/ um það að ríllast, að þarna
voru almargir guardias
de asalto í einkennisbúningi
og einhverjir í almennum
klæðum. Einnfremur virðist
hafa verið með í förinni ein
feringur úr guardia civil eða
guardia de asalto. Tóku þeir
hús á Calvo, til kynntu honum
að hann væri handtekinn
og báðu hann koma með
sér, hann skirskotaði til frít-
helgi símar sem þingmanns,
en þeir vildu ekki um
það heyra. Vildi hann þá
síma til lögreglustöðvarinnar,
en þeir tóku símann úr
sambandi. Loks féllst hann
á að koma með þeim, er
einn þeirra hafði sýnt skil-
ríki að þú að hann væri
feringur í lögreglulitnum
(að þú er virðist guardia civil).

Óku þeir síðan bustu, og
hafa menn það næst samna
sagna af ferðum þeirra, að
lögreglubífið kom til kirkju-
gards nákturs, og báðu
kirkjugardsvörðinum að
taka við líki af sereno,
sem dáið hefði um nóttina.
(Sereno er naturvörður, sem
gengur um götur með lang-
an staf í hendi og afsnær
útidyr fyrir fólk, sem
er seint á ferli). Kirkju-
gardsvörðurinn vildi fá þek-
ari skilríki, en þeir lofðu
að koma með þau er morgun.
- Það komst síðar upp, að
það var líkið af Calvo Sotelo,
sem þeir höfðu meðferðis;
segja sumir að hann hafi
verið sörður mörgum hníf-
stungum, en opinberar til-
kynningar berma, að hann

7/ hafi verið skotinn einu þannig
venn skoti gegnum höfuðit,
og mun það samasta.

Enginn vafi mun vera
á því, að hit síðara þessara
fólksverka var hefðarverk
þess hit ferri. Segja kirk-
ögur, að eftir dauða fönda
Primo de Rivera í vor hafi
þeir undirforingjar í lög-
reglum, Castillo, sá sem
dvepið var, og tveir aðrir,
~~svartir~~ þess þ heit að hefna
hver annars ~~inn~~ áður
en næsta sól væri of lofti,
of fascistar kæmi fram
hefndum á einhverjum
þeirra. Önnur kirkisaga segir,
að sá, sem þarna var í broddi
fylkingar, sé lögregluforingi,
sem rekinn hafi verið úr
litinu í sambandi við upp-
reisnina í Asturias 1934

'A hann að vera orðlaugt ill-
mennir og hafa haft afan
af fyrir sér með rupli og
rannum, þar til nýja stjórn-
in setti hann í stöðuna aftur.
-En það var eitt af stefnumál-
um stjórnarinnar, að láta
alla þá þá stöður sínar aftur,
sem teknir voru ús þeim
vegna uppreisnarrinnar 1934.
En er þriðja kviksaga, sem
segir, að dólgur þessi sé
sloppið úr landi; en
stjórnin fullyrðir, að allir,
sem gæmur geti fallið á úr
lögregluðinu, sé nú í haldi.

Eins og neri má
geta sé miklum óhug á
menn, er þessi hreyfing
töku að spyrjast um þeim
sitari hluta máundags.
Stjórnin var á fundi lengi
dags. Næsta morgun var

8/ gefin út tilkynningu um aukna takmörkun á fundafrelsi, blaðastöðunni gert um strungari, tvö högríblót voru bönnuð um óákvæðinu tíma. Var almennt búist við að herinn myndi gera uppreisnu þá um daginn, og talið líklegt, að hún myndi byrja í Marokko og e.t.v. einhverjum minni borgum á Spáni sjálfum.

- Þó varð ekki af tíndum að sinni. Heyrd er síðar þá sögu, að þessi uppreisnu á þriðjudag hafi verið áformuð, ef Calvo Sotelo hefð þá verið á lífi. Er erfitt um að deyna, hvað satt er í þessu.

Þótt þessi uppreisnu, sum búist hafð verið við, kæmi ekki á þriðjudag, hefð

þó ekki verið tíðindalaust
með öllu. Í gær átti ég tál
við Helga Briem í síma
og heyrðist í fyrstu og dít
öðru hvoru mjög illa. Sagði
hann að ástæðan væri sú,
að hlustað væri á línum.
Í gær var ekkert símasam-
band við Barcelona fyrir
almennig, en Helgi fékk
leyfi til að tala við okkur,
vegna þess að um „opin-
bert“ samtal milli starfs-
manna sendiveitarinnar
var að ræða. Sagði Helgi
més, að fyrir tveimur nóttum
heft verið einhver tilraun
til hermannauppreisnar
í Barcelona, en hún hafði
verið beld mitur. Þó skild-
ist mér, að einhver þjófta
væri í hermönnum, sem

9/ senda átti til Marokko.

- Þessi eg. ekki um það fyrr en í morgun, þráð eg hélt mig heima í gortveldi, að í gormorgun hafði stjórni sent út radio-tilkynningar um uppreisn í Marokkó.

Var í fyrstu tilkynningunum fullt, að allt væri með kyrrum kjörum á Spáni sjálfum, og aðeins nokkur hluti hersins í Marokkó hefði gefið uppreisn. Yrði það allt jafnát eftir nokkrar klukkustundir. En af síð-

ari tilkynningum má sjá, að málið hefði alvarlegar vit. T. d. hafði stjórni í gar tilkynnt uppreisnarmönnum, að í dag væri byrjast að skjóta á borgina Melilla,

frá tveim herskipum, ef þeir
hafi ekki gefist upp áður.

- Embættisráð hafa uppreisnað-
menn í Sevilla náð útvarp-
inu á sitt vald, a. m. k. á
tímabili og af einni til-
kynningu er átt séð, að
í Málaga hefir stjórnin átt
í vök að berjast.

Það sýnis og, hve
alvarlegt ástandið er, að
stjórnarskipti notu kl. 4
í nótt. Þingforsætinu sem
veit hefir, Martínez Barrio,
hefir myndað nýja stjórn,
og eru forsætisráðherrann
og innanríkisráðherrann sem
áður voru, hvorugur, í nýju
stjórninni. Margis hafi setti
embættis menn í heitum
vornu setti af í gær, m. a. einn

10/ á Kanarí-eyjum, og gæti
það bent á, að órói hafi
verið þar. Blóðin eru vitan-
lega miðbundin, svo að
erfitt er að fá sammar fregni.

Laugardag 25. 7. '36.

Hingað var ég kom-
in á sunnudag, þegar
við ákvátum að ganga
niður í bæinn og fá okkur
hressingu, - milli kl. 6 og 7.
Þú verður ekki neitað, að
við höfðum öðru hvorn
heyrst skothvelli, meðan ég
var að lesa blóðin, borða
og skrifa. Nokkur byssuskot
myndu náttúrulega ása
hugi manna í Reykjavík
eða Kaupmannahöfn, en

hér þarf ekki að taka það svo
hátíðlega, þátt hleypt sé af
skammbyssu eða rifli. Náttú-
lega vont fyrir þann, sem
fyrir skotinu verður, - ef það
þá hittir. En sé það óbreyttur
borgari gengur lífið sínu
vanagang, blóðin þegja
og fólki ystis öllum. Nú
verður þú ekki neitað, að
hvellirnir voru með flesta
máti á sunnudag, - en von
það þá skothvellir? Gátu það
ekki eins verið strákar að
leika sér að þúfarkefningum?

Svo mikið er víst,
að þegar við förum af stað
að heiman, þuggumst
við ekki við neinu óvenju-
legu. En það leit ekki á
lönun, áður en við sömum

11/ að ekki var allt með felldu.
'A Paseo de la Castellana, bretti
og fallettri þrjá gótu, þar sem
vanalega er fullt af fólki
um þetta leyti dags, sást
væða nokkur hresta. Og
á mat sem óvenjulega,
-spervagnarnir, sem alltaf
eru fullir, og oft svo að
fólk hangir utan á þeim
sins margt og tóllat getur,
óku tónis fram og aftur,
eða sumir með tvo þrjá far-
þega. Nokkur mótast hjál
fjótta fram hjá, öll með
vopnaða lögreglu; á einum
stað tveir lögregluþjónar á
verði, í bláum "overalls".
Bifreiðir með lögreglu, aut-
vitat vopnaðri, - og menn
sem voru klæddir eins og

almennit verkamen, akandi
í bifreiðum af öllu fagi,
með rifla eða skammbyssur.
Einkennilegt. Við komum
að pósthúsinu. Þar er þó
fólk, meira að segja man-
þröng, að sjá að á höppun-
um. Við komum nær og
sjáum, að þetta eru flest
vopnatis verkamen. Fórum
yfis götuna og sjáum þá,
að uppi á þakinu eru nokkrir
menn, og einn á næsta húsi,
flotamálaáráðuneytinu. Síminn
gagjast vélbyssur fram á
milli mústindanna á
þaki beggja húsanna.

Annars er allt frísamlegt;
við höldum áfram upp
á aðalferð bejarins, Puerta
del Sol, seljumst þar við

12/ glugga á kaffihúsi og
sjáum bílana fjöta fram-
hjá, fulla af lögreglu eta
vopnum verkamönnum;
allir hafa hendina á byssu-
hananum, tilbúinir að skjóta.
Í náttúru fjarska, í áttina
til Konungs hallarinnar fyrir-
verandi, heyrast skot með
niðr skömmu milli bíli,
og stöku sínum amars-
statar. Það var engum
blótum um það að fletta-
uppreisn á móti stjórninni
var byrjuð eta að byrja,
og ljótnum höftu verit
fengin vopn í hendur, til
að verja ljófveldið. Á þetta
deild var fjöldi fólks, og var
evgan ötta að sjá á mönnum.
Þegar verkamenn öku

frambjá og raudis fánar
blöktu á bifreitunum, hóps-
aði lýðunum af fögnuði
og hinis réttu upp krepptan
hnefana utan um skamm-
byssunna.

— Eins og að frá
er sagt fréttum við um
morguninn um stjórnarskiptin
og byltungartilræmi á nokkrum
um stöðum. En saga
var ekki nema hálf sögð
með þr. Stjórn þingforsetans,
Martínez Barrio's, hafði
ortit vesta skammulíf. Eftir
að hún hafði sétið fáar
klukkustundi varð hún
að fá gömlu stjórninni völd-
in í hendur að nýju. Þó voru
mikil vegar breytingar: Forsetis-
ráðherann (Casares Quiroga)

13/ sem jafnframt hafði verið
hersmálaráðherra, kom ekki
aftur. ~~Held~~ Ekki heldur innan-
ríkisráðherrann. Flotamála-
ráðherrann varð forsetisráð-
herra og tveir generalar voru
settir yfir hin ríðuneytin
(Innanríkisráðherrann, el
ministro de gobernación,
er einn valdamestu ráð-
herranna, þráð hann rætur
yfir guardia civil og guardia
de asalto). Engin sönn
skýring hefir verið birt opin-
berlega á þessum stjórnar-
skiftum. Casares Quiroga
og innanríkisráðherra hans
eiga að hafa hett vegna
heilsuleysis, og geta þeir trúast
sem vilja. Hverju loqit hefir
verið um ástötuna til síðar

stjórnarskiptanna, man ég
ekki. Hins vegar er varla
getum að þú að leita, hvert
verit hefir aðal-dedufrnit
innan stjórnarinnar á
laugardagskveld og að fara.
Nótt sunnudags: ~~á að freyta~~
á að vopna lýðinu eta
ekki? Stjórninni er orðið
ljóst, að hún hefir allan
hórn á móti sér, - nema
~~þú~~ flugherinu, - en getur
hún freyst lögreglunni?
Og getur lögreglan ein
saman ráðit við uppveis-
ina? Þútt merkilegt megi
viðast, hefi ég ekkert heyrt
um afstöðu Casares de
Quiroga til þessara mála.
E.t.v. hefir hann fundit

14/ var mátt sínu til að breyta
rás vitburðanna. E. t. v. hefir
þótt rétt að fela vitrari og
vinselli manni stjórnarfaun-
ana. Martínez Barrio, þing-
forsetinn, er mikils metinn
meðal andstæðinganna, að
þú leyti sem leýft er að unna
stjórn mála andstæðingi sam-
mælis hér í landi, og eins
meðal þeirra „borgara“ sem
stjórninni fylgja. En sagt
er, að þeim rautu gestjist
miður að honum og þykki
hamn hægjara. Segir „sagan“
að hann og Araña hafi á
aðfararvott sunnudags barist
á móti þú að fá alþýðunni
vopn í hendur, en verið
ofurlítið barnir, og sé sú ástæ-
ða til sífari stjórnarskiptanna

Nýja stjórnin starar nú
upp hér. Þar „anarco-syndi-
calistum“, sem verit hæftu
í heiftátugu stríði við stjórn-
ina, gefur aftur lykklar að
skrifslöfum sínum, sem lokat
haft; verit; þó látit ganga
til allra verkamanna, að
fara ekki úr þennum á
sunnudag; sitar látur vita,
að þeir geti sótt vopn á
ákveðna stöðu.

Fra heftunum í Madrid
heyrst í fyrstu ekkert. En
sitau spurdist, að á sunn-
dag, hefti einu uppgjafa-
general farit inn í atal hefti
búsi bejarins, klotet hefti
klotum 26 inn kom, kallað
foringja og heftum þess
sig, talat nokkur fögur

15/ort um Rússland og, ^{um} að
frelsa fösturjörtina. Þerfor-
ingjarnis eptu og kváðust
fylgja honum gegnum þykkt
og þunn, og hinu sama
lafutu nokkur hundruð
fascistar, sem smyglað hafði
verið inn, að þú er blótinn
segja. Hins vegar var, sam-
kvæmt sömu heimild, minni
hrifningu meðal óbreyttra
liðsmanna, og hafði ortið
að loka margra þeirra inni,
vegna þess að þeir vildu ekki
hlýta. Síðari hluta sunnu-
dags þóttist stjórnin hafa
haft frengu af þú, sem gest-
ist í herbúðunum, og var
þú tekið að umkringja
þar. Er við komum á Puerta
del Sol var t.d. nýfasim „tank“

er geymdur hafði verið þar
nálegt, til að taka þátt í
um sáttinni.

— En allt þetta fréttum
ait löngu síðar. Við höldum
áfram göngu okkar upp á
götu, sem kölluð er Gran Vía,
þar sem fjöldi stórra gisti-
húsa er, einnig segur af fin-
num bíónum, aðal síurstöðin
(hesta húsið býjarins) og margar
stórar verslanir og veitinga-
húsi. Þegar við komum þar,
var skyndilega farið að
skjóta, ekki alltaf frá,
og við og þeir aðrir, sem á
götunni voru, flyktu í skjól.
Var okkur sagt, að uppreisnar-
mennum hefði á sínu valdi tvö
hótel eta pensiónöt þar í
götunni. Okkur þótti nú
varlegast að forða okkur

16/ Þaðan burtu, gengjum
niður á aðra af aðalgöt-
unum, Calle de Alcalá, þar
sem allt sýndist rólegt og
fólk sat fyrir utan kaffihús-
in og fékk sér hressingu.
Þar settumst við við glugga
og höfðum á það, sem fram
fór. Tóku nú annað verkefni
að staðnemaast bifreiðir fyrir
utan og vopnadir menn að
koma inn og spyrja þjón-
ana eftir einhverju; sumir
leitudu og að vopnum á þeim
föngstu af þeim, sem fyrir utan
sátu. Einkum var einn rauðhó-
ur og heldur burzislægur á svip,
sem ~~var~~ varð fyrir bardinn
á þeim. Dristist vera útlendur
bláamatur. ~~Þeir~~ Þeir Eftir þeir
sem á litið urðu þeir sem leit-
udu á kafasi. Allt í einu kalt

Kallar foringium fyrir einum
höpnum inn um gleggarn,
að allir eigi að koma út.
Við risum upp og eins aðrir,
sem inni voru og göngum út,
haldandi upp höndum. Við gæt-
um höftum skilríki uttanríkis-
ráðuneytisins fyrir þús að við
vorum diplómatar og syndum
það. Það virtust þeir í fyrstu
ekki skilja, en eftir að þjórn-
inm hafði útskipt málið, þeng-
um við að fara í hóp þeirra,
sem búit var að leita á.
Ekki fundust vopn á neinum
af þeim, sem þarna voru. Þegar
leitinni var lokið var ótkær
skipað að fara inn aftur. Þar
vorum við sezt, - innar í saln-
um, - og skothvellingur heyrðist
fyrir utan. Þessu sinnilega erit
skotit af svölum á þessu

17/húsi eða næsta, en þeir raundu
héldu, að skotit hefði verið
frá kaffihúsinu og hleyptu
af einum fimnum, sex skotum
inn um dyrnar á kaffihúsinu.
Strax við fyrsta skotit höfðu
allir gestirnir flýtt sér að
skrúta undir borð eða í
skjól á annan hátt. Þó sá
Guðrún, að kúla flaug rétt
yfir hausinn á strák, sem
stóðit hafði á miðju gólfi og
var seinn að forða sér. Til allrar
hamingju tærist þó enginn.
Einn gestanna hafði sitit við
borð sitt og skrifat. lét hann
allt þetta ekkert á sig fá, og
hreyfði sig hvargi og tók ni
að benda okkur hinum að
koma fram úr fylgsnum okkar.
Er við vorum stöðin á fátur
komu þeir, sem skotit höfðu,

inn aftur, og leitum ni grand-
gafilega á hverjum einum,
þó með fullri kurteisi. Þar
matur stókinu utan, frá
hvíflí til ilja, til að ganga
úr skugga um, að hvergi væri
vopn falin. Þessi leit varð
árangurslaus sem hin fyrri,
og eins fór um leit, sem fram-
in var í krókum og kimum
veitingahússins. Sátum
við ni þarna um um stund
í fullum friði, og héldum
sitau heimleitis. Gertist ekki
annat sözulegt á þeirri leit,
en að við sáum vopnata
menn liggja hveru við am-
an bak við blómin um hvarfis
stytta Columbusar, sem er
á gatnamótum, þar sem nokkr-
ar stórgötur mætast. Þar varð
matur að ganga út að styt-
tunni til að fá að halda áfram,

18/ líklega vegna þess að þeir
hafa ekki þótt öruggi fyrir
skotum frá þeim, er læddust
með hús veggjum.

Við vorum heima
nokkru fyrir miðnætti. Heyrt-
um nú kvæta við skot frá
gussum stötum fram eftir
nóttunni, en við sofnum-
um út frá þessu.

Næsta morgun vökrudum
við kl. 7 við dýnki og dunnur,
og eins mátti heyrast grjú mik-
inn í lofti. Voru þeir nú byrjat-
is að skjóta úr fallbyssum á
ávalherbúðirnar í bænum, Cuar-
tel de la Montaña, og eins
var kastat sprengikúlum
úr flugvélinum á þessas her-
búðir og aðrar utan við bæinn,
í útborg er getafe heitis.
Nílbyssur og riflar kváðu

og vit frá beggja hálfu. Hélt
þetta áfram um hríð, högð-
stundum snöggvart, en síð-
an var byrjað á nýjan leik.
Kl. 10½-11 var þó allt datt í
í dúnalogu. Höftu þeir þá
gafist upp í herbúsum um
bænum, og hinir, sem barist
var vit utan vit bænum, gáf-
ust vit einnig upp um
svipað leyti. - Vit höfum
sitar verið úti vit herbútionar,
og eru þar að vísu illa leiknar
sumstatar að utan, en eftir
myndum að dæma eru sjöðl-
in þó hálfu verra hit innra,
eftir yorengikúlurnar, sem þeir
hafa fengið ~~at loft~~ frá flugvél-
num. Þar nú fljótlega ljóst,
að stórinn hafði herra hlut
í bænum, en ekki var þó fríð-
vænlegt. Síðari hluta dags
dundu skatin um gjörvallan

19/bernum, - fascistar og kunnings-
sinna skutu af hús þökum og
svölum á lifreitir hinna, sem
foam hjá fóru. En þeir svörðu
með skothvít á það hús, er
þeir hugðu aðsetur uppveisna-
anna. Um kveldið sáum
við hédan ís gluggum um tvö
stírbál. Noru það kirkjur, sem
verit var að brenna. Er sagt,
að þann dag hafi verit brennd-
ar 5 kirkjur hér í Madríd,
en síðan hefir verit tekið
fyrir það, hér í bernum a.m.k.

Þriðjudag héldu skotin
áfram með sama móti eða
svipustu. Guðrún var þá um
miðdagsleytið úti á svölum
okkar eða þaki, og heyrði
hvirnir í tveim kúlum.
Ekki var þó ástandið verra en
vo, að við þortum í langa

göngu um bæinn. Sáum u. a.
rústionar af kirkju einni, sem
brennd hafði verið. Vildi svo
til, að þetta var eina kirkjan,
þar sem við höfðum heyrt gud-
þjónustu - á páskaðag. - Þín
var allsendis ómettileg og
enginn staði að henni, en
þú miltur vertur vist ekki
hit sama sagt um allar
þas byggingar, sem fóru að
hefir verið í þessari vitar-
erzu. - Síðar um daginn fór-
um við vitar í miðbæinn,
átum þar kveldvert og fórum
að þú lokum á bió. Það
byrjaði að spónskum síð
kl. Kertis fyrir ellefu og var
lúid um kl. 1. Er við fórum
inn spurðum við deyravort,
hvert margir gestir væri í

20/ bióinu (þetta var eitt stærkt
og fínasta bió bæjarins), „Sierte,
Señor“, svaraði hann, það þýðir
„Sjö, herra.“ Þó komu fleiri síðar,
og taldi ég 15 eða 16 þegar flest
var. Ekki gerðist öðru merkara
á þessu festalagi. Ég varð öðru-
hverju að leyfa vopnum fólki
að leita á vopnum á mér.
En mín reynsla er sú, að þetta
fólk sé mjög kurteist við út-
lendinga, ef þú ert tekið með
vinsæld. Sama segja flestir,
sem eru hafir til að tala vin-
samlega við alþjóðlegt fólk,
kreppa hnefarnum og segja
salud!, með mikilli áherslu
á ú-inu salúð!

Nú má fara fljótt yfir
sögu. Við höfum farið allra
okkar ferða, oft setið hjá

alþýðu-hermönnum á veitinga-
húsum og stundum spjallat
við þá suðavegis, eftir þeir eru
mín takmarkaða spónskukunn-
átta hefist leyft. Höfum hvergi
matt ötru en vinsemd og kurt
lísi. Eitt undur höfum við séð,
-mitað við það, sem vera mundi
á hinum gagnmenntuðu Norður-
evrópu löndum: þótt allis baras
og úrbúðis sé opnar, er eng-
inn fullur. Samt geta „hermenn“
stjórnarinnar fengið hvað
sem þeir vilja af drykkjar-
föngum ^{á veitingahúsum} þar þess að borga
með ötru en miða með naf-
inu sínu. Einn einasta af
þessum stjórnarlitum sáum
við þéttings-slompötan eitt
kveldið við bord utan við
kaffihúsið Colón (= Columbus)
þar sem nauta-atsmenn veija
kannur sínar. Hann var vopn-

21/laus en var nýlega kominn
af víquellinum, sýnilega nýj
preyttur. Félagar hans gætu allt
til að þagga niður hó reynti hans
og tókst það samlega. Ferðu
hann loks bustu með góðu og
bítu þá okkur og aðra gesti,
sem þarna sátu, afsökunar á
óránnum.

Þetta hefi ég tekið svo
skipt fram vegna þess, að ég
veit að útlend blót yms hafa
birt minar hroðalegustu frétti
um himun „raudu terror“ í Madrid.
Er þú öllu varlega friandi, þótt
hitt sé rannar víst, að margt
hefi komið fyrir, sem allir
góðis menn hljóta að hanna.

Þannig er enginn vafi
á þú, að lögreglan og þó einkum
hesveitir verkamanna hafa
bókstaflega verið á veiðum
eftir öllum þeim, ^{slu} gnumatis

hafa verið um að vera fascistar
eða annað slíkt. Slafa hús-
rannsóknir verið gerðar á
ótal stöðum, og þar sem vopn
hafa fundist eða annað hefist
þótt saknaut, mun lítt hafa
stodast að ákalla Marínu eða
aðra heilaga. Hafa margir
horfið með öllu eða slóð þeirra
verið rekin til herbútaanna í
Casa del Campo utan við
bæinn. En þar er sagt að
öll spor liggja inn en engin
út. Einstökum sögum er
varlega trúandi, en engin
vafi er þó á því að hartneskja
og grimmd hefir oft verið sýnd
að íþróttu, einkum fyrstu dag-
ana. En stjórnin hefir gert
hvað hún hefir getað til að
hafa þann á þessu. Er

22/ mi harðbarnat og lögt við
þungsta refsing að fremja hús-
rannsöku eða taka menn
fasta án sístakra heimildar.
Eins er barnat án sístakra
heimildar að aka með vopnum
um bæinn. Hefir það og nýjög
farir þverrandi eftir fyrstu
3 dagana, að menn sé stöðvati
á götu og eins sjást nú til-
tölulega fáar bíðreiðir aðrar
en þær sem flytja heimen
á vígvöllum, og þær sem flytja
þá sönn heim, - og það eru
ekki fáir vagnar, sem þarf til
þess.

Ernaarrétturinn er
ekki í sélgum hávegum
hafður. Fyrst voru hirtar allar
bifreiðir, sem til náðist. Svö
voru all blót högrimanna gró
upptak. Tvö þeirra halda áfram

að koma út undir nýrri stjórn.
Annar þeirra er hið heimströgu
ABC, blað konungssinna
og kirkju lyts, mjög vel skrifad
en mjög þröngsýnt. Þar
í sum sorglet og hlálegt að
sjá fyrstu síðu þess, er það
kam út í fyrsta sinn eftir
umvendinguna, - með stórum
bókstófum: Viva la República!
- Ekki er annar á þeirri síðu.
Sic Faussit gloria mundi.
Sum ömur, hófsamari, blót
hefir félagskapsur starfs-
manna við blátt og prent-
smíðjuna „hit“ og gefur þau
nú út. Prentsmíðjue annarra
högri blata eru nú notadar
til að prenta stjórnleysingja
og ~~þess~~ kommúnistablöt.

23 / Þá hefir fjöldi bygginga verið
„tekinn“, sumpart af stjórninni,
og sumpart af ýmsum flokkum
og félögum innan alþýðu-
fylkingarinnar. Eru þetta mest
klúbbar, klaustur og skólar; nokkur
hótel og margar hallir stórköft-
ingja, sem flúinir eru úr landi.
~~En~~ Ennfremur er svo sagt, að
sumir hafi verið rekinn úr
húsum sínum, en engar sömur
veit eg á því. A. m. k. mun
það ein sjaldgæft eta eins-
demi hér í Madrd. Mér skilst
að þessi hestaka sé aðeins
til brátabrigða, a. m. k. á þeim
húsum, sem notuð eru fyrir
spítala - og þar eru ekki allfa.
Hvort félag bakara sveina, sem
sezt hefir að í einni hestoga-
höllinni, hefir í hyggju að

lúa þar áfram, lat þú hins
vegar ósagt. - Margis álit á þetta
hina mestu óhöfu, og eins
húsvandvæðis þar sem frændur
eru. Eru þá oft teknir peningar
þeir sem finnast, og farit
með til stjórnuarinnar (eða
stólit, segja þeir, sem þykjast
þekkja Spánverja). Og er
ekki hneyxlatur á þessu.

Þetta gengur nær eingöngu
út yfir fólk, sem setið hefir
á vandrátum við lýðveldið,
flest hefir forðað sér ús
landi og komið miklu
af eignum sínum undan
í taka tíð. Og það hefir eng-
an rétt á þú að heimta, að
hin kúgata stétt taki á þú
með silki hönzku.

24/ Nokkrir diplómata fundir
hafa verið haldin hjá Ambassa-
dörum fyrir Chile og hafi
þar m. a. verið sett um af-
beldi gagnvart corps diplo-
matique og öðrum itlend-
ingum.

Fyrstu dagana kom alloft
fyrir, að diplómötunum var
ekki sínd tilhlýðileg virðing
og réttindi þeirra virt að
vettugi. Þannig var sendi-
herum fyrir Júgóslavíu,
hrokafullur uppjafa general,
stöðvaður á götu af nokkr-
um alþýtu mönnum, &
hamur var á beið til utan-
ríkisráðu neyðisins að tala
um eitthvað. Kom og vanalý-
lögnefna að, og varð það að
ráði, að þeir ráku hamur heim:
Ráð og þó það rangkjafur, að
þú snúist heim aftur, soði

skessan fortunn, og svipað
sögðu Spánuvegjarinn ni. Nar
það og vafalaust vel ráðit, þú
að matar með útliti þessa
sendiherra, hafði ekkert erindi
út fyrir húsdyr þann dag.

- Þifreiti 3 sendiherra
voru teknar. Ad vísu leitt,
en þó ekki óskiljanlegt né
óbatalegt. Nerra var, að
ráðist var á tveir sendisveitir,
Póllands og Chile. Heimtad
lyturinn að mega gera hús-
rannsókn. Er Pólveginum neit-
aði skutu þeir á húsið. Íbúum
tók þó að ná í lögreglu að-
ur en kastalinn yrdi ummin,
og varð þá frekasi vandroetum
afstípt. - Pólska sendisveitin
er í húsi gamallar aðals-
ettar, hefir leigt það með
húsgögnum og listaverkum,

25/ sem þar fimmast, o. s. fsv.

Sennilega hefir lýturinn
aklat sér að heimsekkja liganda
hússins, og ekki skilið, hvað
Legación de Polonia fjóddi
(Spánurjar skilja almennt ekki
ortit Legación, aðeins: Embajada)
E. t. v. hefir og komit funn á
chargé d'affaires^(us)-inn, x hann
fekki heimsóknina, svo að
hann hefir ekki getað talat
skynsamlega við þessa gesti
sina. Einuzy fekk ambassad-
örum fyrir Chile sýrasta heim-
sókn, af allmiklum fólks-
þýlda. Þeis þóttust vilja leyfa
að vopnun i hjúþlunum hans
en hann varði þeim uppögöngu
og eftir töluvert þjark fekk
hann þá burtu. Afrik sem
þessi náttúrulega mjög óheppi-
leg og til mikilla óþæginda

fyrir stjórnina, sem ^{helst} reynir að
skjóta sér bak við það, að þarna
hafi fascistar verið að verki.
Slinsvegur er ekki undarlegt
að þú lík atvik komi fyrir, er
fávísun ljóð en fengin vopn
í hendur og hann leitar með
eldmóti að féndum sínum,
náttúrulega fyrst og fremst í
fínustu hlísumum. Hneyxlu
margra diplómataanna er eins
og þú skilur óskapleg. Einn
hefi ég heyrt segja, - það var
fulltrúi socialistsks katríkis fyrir
vortan þýskalanda, að það
væri eilífur smánarblettur
á stjórnum, að hafa vopnað
þennan skól! Og margis
bygg ég að erzi sé mildari
í dómum sínum. En hvað
áttu meiningin að gera?
Áttu þeir að verja lýðveldið
eða gefast upp þegar í stað?

26/ þegar saga þessara at-
burða verður skrifud, man
enginn eftir þessum árásum
á sendisveitinnar og á frít-
helgi diplómataanna. Ég hygg,
að menn fandi sig fremur á
þeirri stillingu, sem lýturinn
þess sýnt og hve gunnveifir
veikamenn hafa farið að
berjast við aftar herveitir.

Nú hafa allar sendisveit-
innar fyrir löngu fengið lög-
reglugerð, og eru þeir vantan-
lega ús hattu í líti.

Þetta bréf er mi orðit
lengra en til var atlaðt.
upphafi. Neri þó morgu vit
að beta, en þar sem, og
get mi kandi þeir ús landi
met kunningja munum,
sem fer til Valencia í

kveld og þaðan áfram
með ensku herskipi, slá
og mi botninn í og byrja
heldur fljótlega á nýju bréfi.

Við höfum átt kost
á að fara til Frakklands
eins og áformað var, og
heftum þá getað lagt af stað
ídag eða fyrra málið. En
við ~~spánum~~ óskum heldur
að vera hér og verðum þeir
um kyrt fyrst um sínu.

Bestu kveðjur okkar
beiggja til allra heima. Sædu
þeim sem eru áhyggjufullar,
að engin hætta sé að vera
hér.

Blessatur
þinn bróti

Lotið 31. júlí 1936.

Aelus.

Madrid, 11. júní 1936.

Kæri bróðir,

Bestu þakkið fyrir bréf,
sem þú hefir átt hjá mér í
órtíma, svo og fyrir blata-
sendingar. Ritgerðir þínar um
símangjafnisvar hefi ég lesit
með athygli. Virðist mest
eða allt rétt, sem þar er sagt,
nema helzt til ákveðit hefir
verið komist að orði, e. t. v., í
sumum fyrirsögunum.
Ekki hefi ég enn átt neitt við
á rannsaka löggjöf eða praksis
annarra þjóða um þetta atriði,
enda hygg ég að Madrid sé
heldur illa fallinn statur til
slíkra rannsókna. Þótt eitthvát
kunni að vera til á söfnum
af handbókum á ensku,
frönsku eða frönsku, þar sem

þessu er svarað, er nok óhugs-
andi að kafa upp á því, hálf-
mállaus. Enginum vafi er víst
á því, að símanjósnið eru mikið
notaðar hér, bæði skiptaskotum
og kleranir á samtölum. Á
það a. m. k. víst um samtöl
til útlanda, en eg geri ráð
því, að svipuðu máli gegni
innviðandi, sérstaklega í
öllum pólitískum málum
(„öryggi ríkisins“). Í ein-
veldisríkjum hlusta þeir
vafalaust á hvað, sem þeim
sýnist, og atli pólitíska lög-
reglan geri ekki slíkt hið
sama í öllum Evrópulöndum.
Einn lönd, sem eru svo civili-
sent, að praxis þeirra hafi
nokkra þýtingu í því efni,
eru Norðurlönd, England,
Holland og Sviss og et. v.
eitt eða tvö lönd í viðbót.

2/ En vitanlega er ekki nóg-
legt að vita ~~þetta~~ praxis þeirra,
nema matur þekki löggjöfina
jafnframt.

Hvat sem öðru líður, er
enginn efi á þú, að síuhlet-
anis hljóta að vera óheimilast
með öllu til að koma upp
svo ómerkilegum afbratum
sem sprúttsoðu.

Frankona stjórnarinnar
í Sildarverkemiðjunálinu
er fráunnaleg, - en sama
verður óneitanlega að segja
um ritstjórnargreinar Mbl.
um málið, þar sem ég hefji
lesit. - Ég les hér daglega
rannmátturhaldssamt dag-
blat að nafni A. B. C., og
það verð ég að segja, að
ritstjórnari þar halda betur
á þermanum en Valtírs skepnan

Nú; ég mun varla þurfa
að skrifa þér tíðindi frá Íslandi.
Hér er allt hið besta að fréttu,
að þú er okkur hjón suertis.
Við munum hér ágætlega hafa
okkar. Ég hef haft kennslu
í spönsku í rúman mánuð,
get lesið ABC mér að fullu
gagnu (þótt hægt gægi það) og
einstöku setningu get ég
sagt og skilið. Guðrún
tekur tíma best í spönsku
og frönsku, hjá franskri
kellingu. - Ekki er ráðitt um,
hvenær og við förum til
Frakklands, e.t.v. verður
það eftir mánuð - í fyrsta
lagi, - en semilega dregst
það fram í ágústbyrjun.
Er það undir samningum
milli Dana og Spánverja

3/ Komit, hvenor við komumet
af stad. Við erum að stautta
í þessum samningum sem
stendur, en gengur högt.
Ef samkomulag næst, hefjast
e.t.v. samningar milli Íslands
og Spánar á eftir, og gæti
þá Frakklands fyrir einu dög-
it. En líklega verður ekki
úr samningum milli Íslands
og Spánar fyrst um sinn.
Sjást vanta allan grund-
völl til samkomulags.

Þótt ótrúlegt kemmi að
viðfarir, er það tvífalt, sem
hefist hefir annað að, síðan
við komum hingað, kuldi
og rigning. Er þó hvoruveggs
lokist mi fyrir fánu dögum,
vontanlega fyrir fullt og
allt á þessu sumri. Hefi
verið all heitt síðustu 2-3 daga,

en þó ekki til óþoginda, ef
maður fylgir landsins sið
og flýttis sér að engu. Á kveldin
hefir verið svalt, og það er það
virst oftast, tilförlulega. En
spönskukennari minn segir
mér, að ég skuli bara bíða
við, það sé ekki heitt mín,
en eftir eina eða tvær vikur
fái ég að finna hita.

Þú ástandið í land-
inu er erfitt að segja nokkurt
af viti. Þó er óhætt að full-
göta það, að stjórnin hefir
ekki nægilegt taumhald
á sínum eigin mönnum.
Ég hefi heyrt áætlað að 150
verkföll sé bít á Spáni
nú sem stendur, mörg af
þeim algjörlega vitlaus
í bóktaflegustu merkingu,
nema ef vera skyldi í

4/ þeim tilgangi að flyta
fyrir hönni vorrar marg-
skekkta mannfélags hallar
- til að fá eilíftar ríkið
þeim mun fyrir. En svo langt
hugsa varla kaffihúisþjónar
Madur eta salturka með
í Zádiz. Margis tala um, að
ástundi mí hljóti innan margra
mánaða að endla með alræð
öreiðgama eta einræði
hossing. Ég hefi engin skilyrt
til að dema um, hvort þessar
spár eru á nokkrum rökum
reistar. En hitt sýnist ekki þarfa
mín speking til að sjá, að ó-
viturlegt er af stutningsmóm-
um stjórnarinnar, sem kalla
sig, að taka fram fyrir hendur
á henni með verkföllum og
annarri "direct action", eins og
kirkjubrenslum, larsmið á
munkum og nunnum o.þh.

Ekkert af þessum 150
vekföllum hefir verið mér til
persónulegs ama nema lyfti-
véla viðgerðarmanna verkfallit,
sem staðit hefir í ríman
mánuð, og valdið hefir þu, að
ég hefi orðið að ganga upp
5 stiga 3-4 sinnum á dag.
Þdrei hefi ég heldur séð veinar
róstur, sem mark væri takandi
á ljúsis su, einkum í út-
löndum, fullir skelfingar ítr
af þu, að lífshotta munni
vera að ganga á götum
íti hér á Spáni, en það hygg
ég mjög orðum aukit.

Loks áður en ég lýf
bréfinu þykis mér rétt að geta
þess, að sendiherrann er góður
húsbóndi, að þu er mig snertis,
og letur sé á allan hátt
mjög ámt um mig og mitt
"uppeldi." Er ríman hér miklu

5/ sjálfstæðari en í rötuneytinn,
þar sem matur var senditík
fyrir 4-5 húsbændur. Boeck
leggur öll mál fyrir mig
og spyr um mitt álit, sem
ham læt taka mark á.
At vísu er það náttúrulega ekki
um að en fals, en þó þegi-
legra, en manni væri skipað
fyrir með hvern skref. - B.
er matur mjög samræðsamur,
er, áhugasamur um starf
sitt, í tínu og samilega
gefinn. Hinsvegar þyfir ekki
að leyndu þú, að spekingur
að viki er hann ekki, og
hann galla hefir hann, að
hann er mjög huglaus.
- Sveinn Björnsson var hér
mjúlega á frot, eins og þú
munt sta. Þar gaman að
bera þá saman, - þótt ekki
þyfti langan samantvist
til að sjá hver hefti vinnu.

Rátturlega er ekki vert að þú
hafir orð á þessum umtali
mínu um hans excellence
út í frá.

Fléira mætti til tína
að skrifa, en þó lat ég stöð
ummit að sínu.

Bestu kveðjur okkar
þeggjia til allra heima.
Þú mætt spyrja föður vour,
hvert og erji ekki bréf
ljá hann.

Þínu broðis

Pétur.

Madrid, 11. apríl 1936.

Skrifa h. mai '36.

Keri bróðir,

Nú mun þykja mál til komid að eg fari að láta reyna frá mér, eftir birsta- skiftinu. Vil eg rekja ferda- söguna í fánu dráttum.

Vit fórum frá Kaups- mannahöfn að morgni hins 31. mars með flugvél til Parísar. Lögðum af stað frá flughöfninni í Kastrops kl. 6.30, komum til Amsterdam 3½ eða 4 stundum síðar, skiftum þar um flugvél og vorum komin til Parísar (eftir stutta viðstöðu í Rotterdam) kl. 3.30 (4.30 eftir Kaups- m. h. - tuma). Hvorugt okkar hafði

Komist í fluguél fyrr og var
þetta þú hið mesta ævintýri.
Þú miður var skyggur ekki
hið ákjósanlegasta mikinn
hluta leitastimar. Sáum þó
margar hinna dönsku
eyja, einnig Helgoland, og
Fötlund sáum við alls ekki.
Amsterdam og Rotterdam
sáum við ágætlega og eins
mikið af þeim hluta Frakk-
lands, sem við flugum yfir.
Veðrið var gott, þ.e.a.s. vind-
litið, mestan hluta leitastimar.
Í góðu veðri eru fluguélar á-
reidunlega þægilegustu farar-
taki, sem kostur er á. Það
lína, sem er til ama, er
hávaðinn í vélinni, sem
gerir manni gersamlega
heyrnarláusan, - og dálitið
er óþægilegt, þegar ^{þú} vélin er

2./ at lenda. Hinsvegar finnur
maður ekki til hraðans. Mami
finnst flugvélin fara mjóð
hágt, rétt svífa áfram í loftinu
(Mundi það ekki vera af þú,
að ekki er neitt að miða við,
nema jörðin og skjín í fals-
verðum fjarska?).

Í París vorum við
tvar netur og einn, eða
hálfan annan, dag. Ein
kunnirgi minn úr ráðu-
neytinu, Korsgaard, að nafni,
hafði komið til Parísar sama
dag (með járnbraut). Hann
var nokkra mánuði í París
árið 1935 og þú nokkurt
kunnugur þennum. Var
hann leiðsögu maður okkar
á kveldin og fengum við
fyrir hans tilstilli, séð
marqa merkilega hluti
á svo skömmum tíma.

2./ at lenda. Hinsvegar finnur
maður ekki til hraðans. Mami
finnst flugvélin fara mjóga
hægt, rétt sífa áfram í loftinu
(Mundi það ekki vera af þú,
að ekki er neitt að miða við,
nema jörðin og skjín í fals-
verðum fjarska?).

Í París vorum við
tveir netur og einn, eða
hálfan annan, dag. Einn
kunningsi minn úr ráðu-
neytinu, Korsgaard, að nafni,
hafði komið til Parísar sama
dag (með járnbraut). Hann
var nokkra mánuði í París
árið 1935 og þú nokkurt
kunnugur þennum. Var
hann leiðsögu maður okkar
á kveldin og fengum við
fyrir hans tilstilli, séð
marqa merkilega hluti
á svo skömmum tíma.

Vorum m.a. í eldgömlum
kjallara rétt hjá Natse Dame,
sem mynd minnis að heiti „caveau
des oubliettes“; Voru þar veit-
ingar og sungnar gaman-
samar þjóðvisur, þjónar í foru-
legum brúningi o.s.frv. En
„lókalarinn“ er kjallari undan
gömlum kartala, og hafa
sýnilega verið notaðir sem
fangelsi og til að láta menn
hverfa í Signu (gegnum gölfir)
ef þú var að skifta. - Enn fóru
ur vorum við í Óperunni
(þar hefi ég saunast komið
áður) og sáum Rosenkavalíer
eftir Richard Strauss og sýndi
aði hann „sjálfur“ hljómsveit-
inni (ég hélt, að hann væri
dauður fyrir 100 árum, en
þarna var hann!). Á eftir
fórum við á stað sem heitir
Bal Tabarin, mjög íburðar-

3/ mikið þar daussingur o. þ. h.,
en líklega þétti Sigurbirni Ástvaldi
og komu hans það heldur ósit-
legur status.

Um morguninn 2. apríl
héldum við frá París og fór-
um sem leið liggur gegnum
Tours og Bordeaux suður til
landamanna. Gistum í
smábæ á landamannum,
Spánarmegin, sem Trún
heitis. Fórum þaðan næsta
morgun og komum til
Madrid um kveldit. Heldur
fannst mér ferðalagið um
suðurfrakkland ómerkilegt
ólífis akvar og tré, í sjálfa
sér ekki ólíkt Norðurland-
landi eða Danmörku. Í
Spáni var hinsvegar allur
annar sýsla á landslag-
inu. Þótt ótrúlegt megi virst-
ast, er mjög margt sem
minnir á Ísland á leit-

inni hringað frá Ísru. Þrika-
leg, skóglaus fjöll, sumustadar
hálsar og jöklar eða sne-
fjöll í fjarska. Tré og skógar
átt vísu á stöku stöð, en
þó hlutfallslega lítið. Sum-
stadar urð og gróturlausar
klappir, ekki óáþekkt þur-
sum er í Borgarnesi. - Við
höfðum næstum látið ginnu
okkur til að taka svefn-
vagn frá Ísru til Madrid,
en sem betur fór varð þó
ekki af þú. Þegar ég var
að pantast mittana á ferða-
skrifstofu Cooks í höfn var
þar af tilviljun staddur inni
hefjarnikill Dani, sem sagðist
hafa farið til Madrid í fyrra,
og leiddi frá landamunum
til Madrid verið noget af det
Redeligste og tristeste, man

4/ kunde tænke sig. - Nú, þetta
er aðeins ný sönnun á hinu
forakvæðna, andskoti eru
dæmis vitlausir.

Hér höfum við búið
í pensiónati til þessa, en
förmu einhveru næstu daga
er þú í litla íbúð með
húsgögnum, sem við höf-
um leigt okkur rétt hjá
sendiherrabístaðnum. Hotel
og samileg pensiónöt eru
mjög dýr hér í Madrid,
og búumst við við, að
það verði í sumu ódýrara
og skemmtilegra að búa
í sínum eigin húsaþyn-
num. - Skrifstofu maður
á sendisveitinni, Óstergaard
að nafni, er giftur íslensku
kænu (móðursystur Hjartar
Halldórssonar). Hinn er okkur
mjög hjálpleg, og hefir m.a.

boðirt til að hjálpa Guðrúnu
að kaupa í matinu á morgn-
ana, kenna henni að búa
til ýmsa spánuska rétti og
svo fram eftir götumum.

Án hennar hjálpar mundi
varla vegur að hugsa til
eigin húshalds hér í þessu
landi, þar sem enginn
skilur framandi tungu,
og sagt er að allir sé tilbúni
til að reyna að hafa af
ítlendingum.

Boeck sendiherra tók
míð og vel á móti okkur. Höf-
um við verið þar í kveld-
verti og ennfremur farð
með sendi herrahjónunum
í móttöku hjá þýska sendi-
herranum. — Ekki eru hófur
á að ég verti drepið með
vinum á skrifstofunni, þú
að fyrst í stað hefi ég fastan
innutíma aðeins frá 10 á

5/ morgnana til l.e.h. - Síðan
við komum hefir verið fri-
dagur annan hvern dag,
og get eg þú enn ekki sagt
mikit um hvernig mér
muni falla starfið. En
mér líst vel á flesta hluti
hér og segir vel hugur
um veruna hér.

Þá varla fleira að
segja að sinnis Bestu kveðji-
ni til allra heima, þá
okkur Guðrínu bátum
þinn bróðir
Pétur.

Ég borgaði Collignan 50 RM
yfir dansk-þýsku clearingunum.
Varla löglegt, en vona að
það gangi. Bat hann að
senda þér kvittun.
P.

Gjalddagi: 1.6.1936

alumboð:

Island

Iðgjald kr.:

52.35

D.6.66

Nr 242618

Frádráttur kr.:

Mismunur kr.:

P. Benediktsson

Fyrir tryggingu þessa er iðgjald fyrir 1/2 ár greitt frá ofanefndum gjalddaga.

ATH. Ágóði sá, er tryggingu þessari ber, greiðist með ofangreindum frádrætti. Réttur til ágóða er samkvæmt ákvæðum tryggingarskilyrðanna, og frádrátturinn er sá hluti sjóðs félagsins, er henni ber samkvæmt reglum, staðfestum af Sviakonungi.

Frádrátturinn er gjörður einu sinni á ári, á því iðgjaldi, sem fellur 1. september eða seinna á tryggingarárinu.

Á þeim tryggingum, þar sem ágóði greiðist að öllu leyti með hækkun á tryggingarupphæðinni, eða þar sem hún er lögð við og ávöxtuð, kemur þannig enginn frádráttur til greina. Eins er ástætt um þær tryggingar, sem ekki fylgir réttur til ágóða

Án leyfis stjórnarinnar má ekki taka við upphæðinni eftir lok liðunarmánaðarins, og verður kvittun þessi, til þess að hún sé gild, að bera með sér greiðsludag og vera undirrituð af féhirði félagsins eða umboðsmanni þeim, er í hlut á.

LIFFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET THULE

Carl D. Tulinius & Co.

V. smátt

Að iðgjald þetta sé greitt

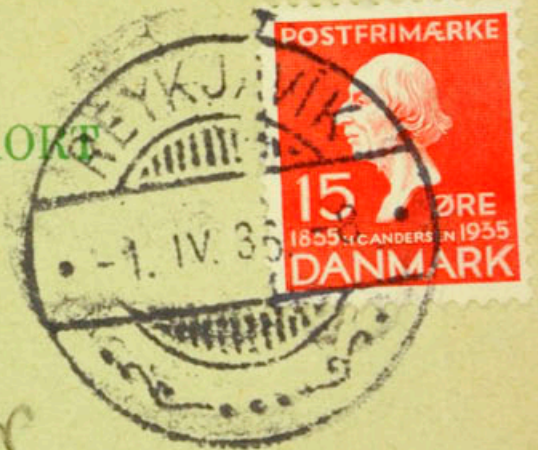
16. JUN. 1936

vottar:

Anna Thorlacius

LÍFSÁBYRGÐARFÉLAGIÐ THULE

KORRESPONDANCEKORT

Til Denne professor

Bjarni Benediktsson

Ásvallazöku 11

Reykjavík

Skidsbrief

$\frac{774'40}{211'20}$
 523'20

588'50
 160'501 3 5 0'000
 814
 80
 16 8 91
 0 6 8 0
 4(281'00(70'40
 4(642'00(10'5
 4(211'20
 4(513'00000

Rekur og blót
 hjá brytanum
 á Þorlákshöfðum

R.